

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

2011 - 2012

ΑΘΗΝΑ 2011

Επιμέλεια έκδοσης:

Κ. Κωνσταντινίδου, Ζ. Παπακωνσταντίνου

Χρ. Κανελλόπουλος, Κ. Κοπανιάς

Εξώφυλλο: Αθηναϊκό κληρωτήριο ελληνιστικών χρόνων προοριζόμενο
για κλήρωση αξιωματούχων. Αθήνα, Επιγραφικό Μουσείο, αρ. 13255

Περιεχόμενα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	1
1. Διοίκηση του Τμήματος.....	2
2. Διοίκηση των Τομέων	2
3. Εκπρόσωποι στη Σύγκλητο.....	2
4. Σπουδαστήρια του Τμήματος	3
5. Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας.....	3
6. Εργαστήριο Πληροφορικής	3
7. Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών	3
8. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	4
9. Φωτογραφικό Εργαστήριο.....	4
10. Σύμβουλοι Σπουδών/ΣΦ μεΑ	5
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ	6
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ...	10
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	14
Α. Στόχοι	14
I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης	14
II. Αντικείμενο και Κλάδοι της Επιστήμης της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης.....	15
B. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών.....	18
I. Γενικά	18
II. Για φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012.....	22
III. Πρόγραμμα κατά εξάμηνα και οδηγίες για τους παλαιούς φοιτητές.....	43
IV. Περιγραφή μαθημάτων	52

Πρακτική Άσκηση.....	113
Ελεύθερα Σεμινάρια	114
Μαθήματα που προσφέρονται σε άλλα Τμήματα.....	116
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ.....	126
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS	127
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	131
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	132
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	136
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	138

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

<i>Πρύτανης</i>	Θ. Πελεγρίνης
<i>Αντιπρύτανης</i>	Α. Δουκουδάκης
<i>Αντιπρύτανης</i>	Θ. Λιακάκος
<i>Αντιπρύτανης</i>	Θ. Σφηκόπουλος

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

<i>Κοσμήτωρ</i>	Α. Μόζεο
-----------------	----------

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φιλοσοφική Σχολή
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου
Αθήνα 157 84

Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα αποτελείται από δύο Τομείς:

- α. Τομέας Ιστορίας
- β. Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Διαθέτει δύο ειδικές Βιβλιοθήκες (Σπουδαστήρια), που στεγάζονται στον 6ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής και λειτουργούν τις εργάσιμες ημέρες (Δευτέρα έως Παρασκευή) από 8 π.μ. έως 6 μ.μ. (Ιστορικό) και 9 π.μ. έως 7 μ.μ. (Αρχαιολογικό).

Διαθέτει επίσης:

- Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας
- Εργαστήριο Πληροφορικής
- Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών
- Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (με τις Μονάδες: *Αρχαιολογικό Πάρκο, Μονάδα Συντήρησης*)
- Φωτογραφικό Εργαστήριο

1. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος
Αναπλ. Πρόεδρος
Γραμματέας
Προσωπικό Γραμματείας

Ε. Μαντζουράνη
Αν. Παπαδία-Λάλα
Ειρ. Κατσικαρέλη
Α. Ταχμιτζής
Ελπ. Χριστοδούλου
Α. Ζαφειρόπουλος
Αγγ. Μπερερή (σε άδεια)
Ι. Φιλάος
Χρ. Μπάκουλα

Διευθύντρια Μεταπτυχιακών
Σπουδών
Ε.Τ.Ε.Π
Διοικητικός

Ό. Κατσιαρδή-Hering
Κ. Μποϊλέ
Γ. Λαμπροπούλου

2. Διοίκηση των Τομέων

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια
Διοικητικός Δ.Ε.

Μ. Ευθυμίου
Στ. Τζαγάκη

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθύντρια
Ε.Τ.Ε.Π.

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα
Μ. Γκιώνη

3. Εκπρόσωποι στη Σύγκλητο

Πρόκειται να οριστούν

4. Σπουδαστήρια του Τμήματος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια

Βιβλιοθηκονόμος

Διοικητικοί Π.Ε.

Ε.Τ.Ε.Π.

Π. Αθανασιάδη

Μ. Καρασούλη

Μ. Σκούντζου

Χρ. Κούκου

Γ. Μπαρμπαρούσης

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Διευθύντρια

Βιβλιοθηκονόμοι

Διοικητικός Π.Ε.

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου

Μ. Μένη

Στ. Κανακάκη

Φ. Μπαλλά

5. Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας

Διευθύντρια

Αναπληρωτές διευθυντές

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου

Κ. Γαρδίκια

Πλ. Πετρίδης

6. Εργαστήριο Πληροφορικής

Διευθυντής

Διοικητικός Π.Ε.

Ευ. Χατζηβασιλείου

Ι. Ματζαβάκης

7. Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών

Διευθύντρια

Διοικητικός Π.Ε.

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη

Α. Παπαγεωργίου

8. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθύντρια:

Σ. Καλοπίση-Βέρτη

Υπεύθυνοι Συλλογών:

Προϊστορικής Αρχαιολογίας:

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα

Κλασικής Αρχαιολογίας:

Π. Βαλαβάνης

Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής
και Εκμαγείων:

Ό. Παλαγγιά

Λ. Παλαιοκρασσά

Βυζαντινής Ζωγραφικής:

Μ. Κωνσταντουδάκη

Βυζαντινής Κεραμικής και

Μικροτεχνίας:

Σ. Καλοπίση-Βέρτη

Διαμεσογειακής και Διαχρονικής

Συλλογής Κεραμικής:

Ν. Μποζάνα-Κούρου

Ανασκαφικής Έρευνας:

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου

Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας:

Ι. Καραλή-Γιαννακοπούλου

Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και

Αρχαίας Τεχνολογίας:

Γ. Κοκκορού-Αλευρά

Νεότερης Τέχνης:

Δ. Παυλόπουλος

Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης:

Δ. Παυλόπουλος

Ε.Ε.ΔΙ.Π:

Λ. Αραχωβίτης

(Αρχαιολογικό Πάρκο)

Μ. Ρογκενμπούκε

(Μονάδα Συντήρησης)

Διοικητικός Π.Ε.:

Α. Σφυρόερα

Επιστάτης Δ.Ε.:

Χρ. Τραγουδάρας

Φύλακες Δ.Ε.:

Ι. Κούσουλας, Μ. Χουλιάρας

9. Φωτογραφικό Εργαστήριο

Υπεύθυνη:

Ε. Μαντζουράνη

Ε.Τ.Ε.Π.

Ν. Μπάκα

10. Σύμβουλοι Σπουδών/ΣΦ μεΑ για το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-12

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κ. Κωνσταντινίδου

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Χρ. Κανελλόπουλος

Κ. Κοπανιάς

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΟΡΟΦΟΣ
1.	ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ ΠΟΛΥΜΝΙΑ	403	4 ^{ος}
2.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	403	4 ^{ος}
3.	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΙΑΝΟΣ	717	7 ^{ος}
4.	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	408	4 ^{ος}
5.	ΓΑΡΔΙΚΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	646	6 ^{ος}
6.	ΓΙΑΝΤΣΗ-ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	646	6 ^{ος}
7.	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	408	4 ^{ος}
8.	ΚΑΛΟΠΙΣΗ-ΒΕΡΤΗ ΣΟΦΙΑ	408	4 ^{ος}
9.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	612	6 ^{ος}
10.	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ	405	4 ^{ος}
11.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	616	6 ^{ος}
12.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	404	4 ^{ος}
13.	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	408	4 ^{ος}
14.	ΚΕΠΕΤΖΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	406	4 ^{ος}
15.	ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ ΓΕΩΡΓΙΑ	404	4 ^{ος}
16.	ΚΟΛΙΑ-ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	401	4 ^{ος}
17.	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	409	4 ^{ος}

18.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	404	4 ^{ος}
19.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	719	7 ^{ος}
20.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	401	4 ^{ος}
21.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	406	4 ^{ος}
22.	ΛΙΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	616	6 ^{ος}
23.	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	401	4 ^{ος}
24.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	423	4 ^{ος}
25.	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	613	6 ^{ος}
26.	ΜΠΙΡΓΑΛΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	409	4 ^{ος}
27.	ΜΠΟΖΑΝΑ-ΚΟΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	404	4 ^{ος}
28.	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	616	6 ^{ος}
29.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	401	4 ^{ος}
30.	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	403	4 ^{ος}
31.	ΠΑΛΑΓΓΙΑ-ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΟΛΓΑ	404	4 ^{ος}
32.	ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ ΛΥΔΙΑ	405	4 ^{ος}
33.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	405	4 ^{ος}
34.	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ANNA	405	4 ^{ος}
35.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	408	4 ^{ος}
36.	ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΗΝΩΝ	403	4 ^{ος}

37.	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	613	6 ^{ος}
38.	ΠΕΠΠΑ-ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	718	7 ^{ος}
39.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	406	4 ^{ος}
40.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	419	4 ^{ος}
41.	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	403	4 ^{ος}
42.	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	405	4 ^{ος}
43.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	408	4 ^{ος}
44.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ	409	4 ^{ος}
45.	ΣΗΜΑΝΤΩΝΗ-ΜΠΟΥΡΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	404	4 ^{ος}
46.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	612	6 ^{ος}
47.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	403	4 ^{ος}
48.	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	401	4 ^{ος}
49.	ΨΩΜΑ ΣΕΛΗΝΗ	403	4 ^{ος}

ΛΟΙΠΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

50.	ΡΑΠΤΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ	409	4 ^{ος}
51.	ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	403	4 ^{ος}
52.	ΣΧΙΝΑ ΑΘΗΝΑ	612	6 ^{ος}

Πληροφορίες για τις ώρες υποδοχής των φοιτητών από τα μέλη ΔΕΠ παρέχονται από τους αντίστοιχους τομείς, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/didaktiko-proswpiko/ores-ypodoxis-koinoy.html>

Τομέας Ιστορίας: 210 7277400

Τομέας Αρχαιολογίας
& Ιστορίας της Τέχνης: 210 7277426
210 7277432

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αρχαία Ιστορία

<i>Καθηγητής/Καθηγήτρια</i>	Κωνσταντίνος Μπουραζέλης (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο) Πολύμνια Αθανασιάδη
<i>Επικ. Καθηγητής/Καθηγήτριες</i>	Νικόλαος Μπιργάλιας (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο) Σοφία Ανεζίση Σελήνη Ψωμά
<i>Λέκτορας</i>	Ζήνων Παπακωνσταντίνου
<i>Βοηθός</i>	Πηνελόπη Ράπτου

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

<i>Αναπλ. Καθηγήτρια</i>	Μαρία Ντούρου-Ηλιοπούλου
<i>Επικ. Καθηγήτρια</i>	Νικολέττα Γιαντσή-Μελετιάδη

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

<i>Αναπλ. Καθηγήτρια</i>	Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη
<i>Επικ. Καθηγήτριες</i>	Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο) Αικατερίνη Νικολάου (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο) Ειρήνη Χρήστου
<i>Επιστημονικός Συνεργάτης</i>	Χρήστος Σπανούδης

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

<i>Καθηγήτριες</i>	Αναστασία Παπαδία-Λάλα Όλγα Κατσιαρδή-Hering
<i>Αναπλ. Καθηγήτρια</i>	Μαρία Ευθυμίου
<i>Λέκτορες</i>	Βάσω Σειρηνίδου Κατερίνα Κωνσταντινίδου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

<i>Επικ. Καθηγητής</i>	Κωνσταντίνος Γαγανάκης
------------------------	------------------------

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

<i>Αναπλ. Καθηγητής</i>	Παρασκευάς Κονόρτας
-------------------------	---------------------

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

<i>Καθηγητής</i>	Αντώνιος Λιάκος
<i>Επικ. Καθηγήτρια</i>	Κατερίνα Γαρδίκια
<i>Λέκτορες</i>	Σπυρίδων Πλουμίδης Ευάγγελος Καραμανωλάκης

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

<i>Αναπλ. Καθηγητής</i>	Ευάνθης Χατζηβασιλείου
-------------------------	------------------------

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

<i>Επικ. Καθηγητής</i>	Κωνσταντίνος Ράπτης
------------------------	---------------------

Β. ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προϊστορική Αρχαιολογία

<i>Καθηγήτριες</i>	Παναγιώτα Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα Ιουλία Καραλή-Γιαννακοπούλου Ελένη Μαντζουράνη
<i>Επικ. Καθηγητής</i>	Ελευθέριος Πλάτων
<i>Επικ. Καθηγήτρια</i>	Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη
<i>Λέκτορες</i>	Άννα Παπαδημητρίου-Γραμμένου (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο) Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη Ιωάννης Παπαδάτος (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο) Κωνσταντίνος Κοπανιάς

Κλασική Αρχαιολογία

<i>Καθηγήτριες / Καθηγητής</i>	Όλγα Παλαγγιά (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο) Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο) Ευαγγελία Σημαντώνη-Μπουρνιά (σε άδεια κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο) Παναγιώτα Μποζάνα-Κούρου Λυδία Παλαιοκρασά Πάνος Βαλαβάνης
<i>Αναπλ. Καθηγήτρια</i>	Ειρήνη Πέππα-Παπαϊωάννου
<i>Λέκτορες</i>	Χρυσάνθος Κανελλόπουλος Στυλιανός Κατάκης

Βυζαντινή Αρχαιολογία

Καθηγήτριες

Σοφία Καλοπίση-Βέρτη

Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου

(σε άδεια κατά το χειμερινό και εαρινό
εξάμηνο)

Επικ. Καθηγήτρια

Βικτωρία Κέπετζη

Επικ. Καθηγητής

Πλάτων Πετρίδης

Ιστορία της Τέχνης

Επικ. Καθηγητής

Δημήτριος Παυλόπουλος

Λέκτορας

Ευθυμία Μαυρομιχάλη

Επιστημονική Συνεργάτις

Αθηνά Σχινά

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Α. Στόχοι

Ι. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης

Η Ιστορία έχει επίκεντρό της τον άνθρωπο ως κοινωνικό ον, τη ζωή του, τις πράξεις του σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας (πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό), όπως αυτές διαμορφώνονται από τη σχέση με το φυσικό-γεωγραφικό περιβάλλον.

Η ανασύνθεση ενός γίνεσθαι, με τη βοήθεια των μαρτυριών που έχουν περισωθεί, στοιχειοθετεί το αντικείμενο της ιστορικής επιστήμης και τον σκοπό του ιστορικού. Το ενδιαφέρον εντοπίζεται στην ανεύρεση και εξακρίβωση των γεγονότων, στην αναζήτηση της σχέσης αιτίου-αιτιατού και της αλληλεξάρτησης των δεδομένων. Με την ανάκτηση του περασμένου γίνεσθαι, ο άνθρωπος κατορθώνει να συνειδητοποιήσει την εξέλιξή του και, επομένως, να γνωρίσει καλύτερα τον εαυτό του.

Ο Τομέας Ιστορίας, που είναι ένας από τους δύο Τομείς του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, επιδιώκει την ερμηνευτική προσέγγιση των ιστορικών φαινομένων και τη σφαιρική σύλληψη της Ιστορίας, ώστε να εξασφαλίσει στον φοιτητή επιστημονική επάρκεια και βαθύτερη γνώση του ανθρώπινου παρελθόντος. Επειδή η Ιστορία είναι αναπόσπαστα δεμένη με τις άλλες επιστήμες του ανθρώπου, με τις οποίες πρέπει να συνεργάζεται, πέρα από τον κύκλο των μαθημάτων που προσφέρει ο Τομέας της Ιστορίας (βλ. ανάλυση πιο κάτω), το πρόγραμμα συμπληρώνεται με μαθήματα από άλλους Τομείς της Φιλοσοφικής κυρίως Σχολής.

Έτσι, η κατεύθυνση Ιστορίας, η οποία είναι μία από τις δύο ειδικεύσεις που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, προσφέρει στον φοιτητή τα αναγκαία εφόδια που απαιτούνται για την έρευνα και τη διδασκαλία της Ιστορίας,

οι οποίες αποτελούν και τις κύριες επιστημονικές και επαγγελματικές του κατευθύνσεις.

II. Αντικείμενο και Κλάδοι της Επιστήμης της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης

Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων των ανθρώπων του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων από τα οποία προέρχονται. Όταν το ενδιαφέρον της μελέτης επικεντρώνεται στα μνημεία που έχουν ιδιαίτερες αισθητικές απαιτήσεις, τότε η επιστήμη ονομάζεται Ιστορία της Τέχνης (της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα, των Νεότερων Χρόνων). Τα μεγάλα αυτά δημιουργήματα της τέχνης, που εκφράζουν μέσα από την ισχυρή προσωπικότητα των δημιουργών τους την ανθρώπινη κοσμοθεωρία, όπως διαμορφωνόταν σε κάθε περίοδο, με βάση τα δεδομένα της εποχής, ολοκληρώνουν, όπως είναι φυσικό, την κατανόηση της ιστορικής πορείας της ανθρωπότητας. Η άποψη ότι η Ιστορία της Τέχνης έχει ως κύριο αντικείμενο την εξοικείωση με τα σημαντικά μνημεία και μοναδικό σκοπό την αισθητική απόλαυση έχει προ πολλού υποχωρήσει· σήμερα επικρατεί η νέα ιστορική αντίληψη της μελέτης των κοινωνιών με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικών έργων της τέχνης κάθε περιόδου.

Η επιστήμη της Αρχαιολογίας ασχολείται με όλους τους μεγάλους πολιτισμούς του παρελθόντος. Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών η διδασκαλία της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται, ως τώρα, στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

Προϊστορική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Προϊστορικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από την εμφάνιση του ανθρώπου έως το τέλος της εποχής του Χαλκού (1100 π.Χ.), κυρίως στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες ενότητες:

1. Παλαιολιθική Εποχή

2. Νεολιθική Εποχή
3. Πρώιμη, Μέση και Ύστερη εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός - Κυκλαδικός - Μινωικός - Μυκηναϊκός - Κυπριακός πολιτισμός, νησιωτικός πολιτισμός του ΒΑ Αιγαίου και πολιτισμοί της Ανατολής)

Κλασική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Κλασικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από το τέλος της Εποχής του Χαλκού έως και το τέλος της Ρωμαιοκρατίας στην περιοχή του Κλασικού κόσμου και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική εποχή)
2. Αρχαϊκοί Χρόνοι
3. Κλασικοί Χρόνοι
4. Ελληνιστικοί Χρόνοι
5. Ρωμαϊκοί Χρόνοι

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από την εμφάνιση του Χριστιανισμού έως την Άλωση και της Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας η μελέτη των μνημείων από την Άλωση έως τη δημιουργία του Ελληνικού Κράτους. Το γνωστικό αυτό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Παλαιοχριστιανική περίοδος
2. Βυζαντινή περίοδος (Πρωτοβυζαντινή - Μεσοβυζαντινή - Ύστεροβυζαντινή)
3. Μεταβυζαντινή περίοδος

Ιστορία Τέχνης Νεότερων Χρόνων: Αντικείμενο της Ιστορίας της Τέχνης των Νεότερων Χρόνων είναι τα έργα της Νεότερης Τέχνης της Ευρώπης και της Αμερικής, τα κοσμικά δημιουργήματα του ελλαδικού χώρου την εποχή της Τουρκοκρατίας, καθώς και τα έργα τέχνης των χρόνων μετά την Ελληνική Επανάσταση. Το γνωστικό

αυτό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

1. Νεότερη Ευρωπαϊκή και Αμερικανική Τέχνη
2. Νεοελληνική Τέχνη

Επιμέρους κλάδοι των παραπάνω γνωστικών αντικειμένων είναι η Αρχιτεκτονική, η Γλυπτική, η Ζωγραφική, η Χαρακτική, η Κεραμική (Αγγειοπλαστική-Αγγειογραφία), η Μνημειακή Τοπογραφία, η Μικροτεχνία, η Βιοτεχνία, η Νομισματική, η Επιγραφική.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι ο διορισμός στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχος της οποίας είναι η έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση και ανάδειξη), καθώς και η οργάνωση μουσείων και εκθέσεων έργων τέχνης.

Αποφασιστική υπήρξε, από παλιά, η συμβολή των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης στη διατήρηση της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ελληνικού χώρου, με τη διάσωση των αρχαιολογικών μνημείων, των παραδοσιακών οικισμών και του ιστορικού γενικά τοπίου.

Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε ιδιωτικά Μουσεία και Συλλογές. Τέλος, η Μέση Εκπαίδευση απορροφά μεγάλο μέρος αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Γενικότερα, η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της ιστορίας της τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής καλλιέργειας και κυρίως ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη. Σύμφωνα μάλιστα με τον ορισμό του Ernst Buschor, «η Αρχαιολογία εξετάζει το ορατό τμήμα της Ιστορίας». Οι αρχαιολογικές γνώσεις αποτελούν, επίσης, απαραίτητο συμπλήρωμα της παιδείας του φιλολόγου και του ιστορικού, επειδή υπάρχει αντιστοιχία και αλληλοσυμπλήρωση μεταξύ των πληροφοριών που παρέχουν οι γραπτές πηγές και τα μνημεία.

B. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών

I. Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις σπουδών, που αντιστοιχούν σε δύο ειδικεύσεις: α) **ειδίκευση Ιστορίας** και β) **ειδίκευση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**.

Η επιλογή κατεύθυνσης δηλώνεται από τον φοιτητή στη Γραμματεία μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου των σπουδών του. Ανεξάρτητα από την ειδίκευση, προβλέπονται υποχρεωτικά μαθήματα και για τις δύο κατευθύνσεις, ώστε να παρέχεται σφαιρική γνώση και να είναι δυνατή η απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος και από τη Μέση Εκπαίδευση. Με την ειδίκευση, ο φοιτητής εμβαθύνει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας, σε ορισμένες εποχές ή επιμέρους κλάδους και αποκομίζει ειδικές γνώσεις, ερεθίσματα και μεθόδους προσέγγισης της ιστορικής και αρχαιολογικής επιστήμης.

Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών δεν μπορεί να είναι κατώτερος των **8 εξαμήνων**, κατά τα οποία οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν οι ίδιοι το πρόγραμμά τους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε μαθήματα **Βάσης**, σε μαθήματα **Κορμού**, σε μαθήματα **Ειδίκευσης** και σε μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**.

Τα μαθήματα **Βάσης** περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές του Τμήματός μας **υποχρεούνται** να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Μέση Εκπαίδευση.

Τα μαθήματα **Κορμού** περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι **υποχρεωτικά** για τους φοιτητές των δύο κατευθύνσεων. Με τα μαθήματα αυτά, οι φοιτητές του Τμήματός μας αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων, με αφετηρία τον

οποίο μπορούν, στη συνέχεια, να εμβαθύνουν σε ειδικότερους κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων **Ειδίκευσης**. Η κατηγορία αυτή μαθημάτων περιλαμβάνει **Υποχρεωτικά** και **Επιλεγόμενα**.

Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία η απόδοσή του θα ελέγχεται με σεμιναριακή εργασία, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό θεμάτων με ερευνητικό ενδιαφέρον και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο θέμα που εξετάζεται.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**, τα οποία ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από δύο κατηγορίες μαθημάτων (βλ. παρακάτω). Μία από αυτές τις κατηγορίες είναι μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα, που προσφέρονται από την άλλη κατεύθυνση.

Μαθήματα του Τμήματος προσφέρονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα (σε συνδιδασκαλία).

Από το 2002 το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προχώρησε σε:

Εφαρμογή νέων τεχνολογιών στα περισσότερα μαθήματα.

Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος πολλά μαθήματα υποστηρίζονται από ιστοσελίδα (<http://eclass.uoa.gr>) με αναλυτικό διάγραμμα και βιβλιογραφία ή/και εμπλουτίζονται με τις δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Παράλληλα σε ορισμένα σεμιναριακά μαθήματα προβλέπεται η εκπαίδευση στη χρήση εργαλείων βιβλιογραφικής αναζήτησης.

Προσφορά μαθημάτων πληροφορικής, βασικών και εξειδικευμένων.

Προβλέπεται να προσφερθούν κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

Συγκρότηση ψηφιακού εργαστηρίου για την εξυπηρέτηση των

αναγκών διδασκόντων και διδασκομένων.

Στεγάζεται σε χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου, στον β' όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διεξαγωγή μαθημάτων, στα οποία απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή από διδάσκοντες και διδασκομένους.

Διεύρυνση της συνεργασίας του Τμήματος με μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ, καθώς και με εξωτερικούς συνεργάτες.

Θα προσφερθούν σεμιναριακά μαθήματα από εξωτερικούς συνεργάτες.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2013)

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών μεταξύ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συναφών προς αυτήν υπηρεσιών, με σκοπό την αμοιβαία συνεργασία. Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι προαιρετική και πραγματοποιείται σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες των Υπουργείων, Πολιτισμού και Τουρισμού, Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα, τα σχετικά με την Ιστορία της Τέχνης. Διευκρινίζεται ότι έχει μηνιαία, δίμηνη, τρίμηνη και τετράμηνη διάρκεια και ο φορέας χρηματοδότησης είναι το ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2013 του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 προβλέπεται να ασκηθούν 230 προπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Την επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης έχει η καθηγ. Γ. Κοκκορού-Αλευρά.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για τις απαραίτητες πληροφορίες στον Τομέα Ιστορίας, κα. Μ. Χαρίση.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (Εθελοντική)

Στο πλαίσιο του Τομέα Ιστορίας λειτουργεί πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε Αρχεία και Ερευνητικά Κέντρα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στις υπεύθυνες του προγράμματος: αναπλ. καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου και αναπλ. καθηγήτρια Α. Κόλια-Δερμιτζάκη. Στο πλαίσιο του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης προσφέρονται μαθήματα και ελεύθερα φροντιστήρια.

Βιβλιοθήκες

Οι δύο Βιβλιοθήκες του Τμήματος (Σπουδαστήριο Ιστορίας και Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης) διαθέτουν περίπου 70.000 τόμους εξειδικευμένων βιβλίων και περιοδικών. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους έχει ήδη καταγραφεί ηλεκτρονικά και το έργο αυτό συνεχίζεται. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει στη διεύθυνση:

<http://www.lib.uoa.gr/yphresies/opac/>

Ιστοσελίδα

Από το 2005 τέθηκε σε λειτουργία η νέα κοινή ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στη διεύθυνση: www.arch.uoa.gr. Οι φοιτητές μπορούν να συμβουλευονται την ιστοσελίδα για το περιεχόμενο και την εξεταστέα ύλη ορισμένων μαθημάτων και για ανακοινώσεις που τους αφορούν. Επιπλέον, σε μεγάλο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα πρόσβασης στην ηλεκτρονική τάξη (<http://eclass.uoa.gr>).

II. Για φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012

A. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ*

- 1) Κάθε μάθημα θα πρέπει να διδαχθεί εξαμηνιαίως επί 13 πλήρεις εβδομάδες κατ' ελάχιστον, άλλως θεωρείται μη διδαχθέν.
- 2) Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.
- 3) Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξημένου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.).
- 4) Στο Τμήμα δεν προβλέπεται διαδικασία βελτίωσης βαθμού σε ήδη εξετασθέντα μαθήματα.
- 5) Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους δεν δικαιούνται δωρεάν βιβλία περισσότερα από τον υποχρεωτικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους (**42 μαθήματα** κατά το παλαιό πρόγραμμα, **52 μαθήματα** κατά το νέο πρόγραμμα).

B. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση **52** τριώρων μαθημάτων, τα οποία αντιστοιχούν σε **156 διδακτικές μονάδες –δ.μ.–** (1 διδακτική μονάδα αντιστοιχεί σε μία ώρα

* Το γενικό πλαίσιο ισχύει και για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα και προ του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012.

εξαμηνιαίου μαθήματος). Ο ελάχιστος χρόνος σπουδών για την απόκτηση του πτυχίου είναι τα 8 εξάμηνα.

Επίσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (νόμος 3374/2-8-2005), το πρόγραμμα σπουδών είναι οργανωμένο με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS –π.μ.–. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν τον φόρτο εργασίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης και ο οποίος κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου αποτιμάται σε **τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες**. Συνολικά, στη διάρκεια της φοίτησής τους οι φοιτητές θα πρέπει να συγκεντρώσουν **240 πιστωτικές μονάδες (ECTS)** τουλάχιστον.

Σημ.: Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ο αριθμός των τριάντα πιστωτικών μονάδων κατά εξάμηνο και των συνολικά 240 πιστωτικών μονάδων ισχύει κατά προσέγγιση.

Γ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Οι διδακτικές και οι πιστωτικές μονάδες οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα που κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

11 μαθήματα × 3 δ.μ. = 33 δ.μ.

και 40 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 2 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας × 4 π.μ και × 4,5 π.μ., αντιστοίχως)

β) Μαθήματα Κορμού:

20 μαθήματα × 3 δ.μ. = 60 δ.μ. και × 5 π.μ = 100 π.μ.

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 3 δ.μ. = 30 δ.μ. και × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 3 δ.μ. = 30 δ.μ. και × 5 π.μ = 50 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:¹

17 μαθήματα × 3 δ.μ. = 51 δ.μ., που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

× 3 δ.μ. = 24 δ.μ.

και 40,5 π.μ. (7 μαθήματα

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ)

9 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

× 3 δ.μ. = 27 δ.μ. και 50,5 - 54 π.μ.

(αναλυτικά παρακάτω)

¹ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλος των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα.

Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τρίωρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού.

Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης

× 3 δ.μ. = 27 δ.μ.

και 46 π.μ. (8 μαθήματα

× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ)

8 μαθήματα

Επιλεγόμενα Ειδίκευσης

× 3 δ.μ. = 24 δ.μ. και 45 - 48 π.μ.

(αναλυτικά παρακάτω)

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα × 3 δ.μ. = 12 δ.μ.

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο (σελ. 28-32).

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Δ.Μ.	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	33	40
	Κορμού	20	60	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	24	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	9	27	50,5 - 54
	Ελεύθερης Επιλογής	4	12	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	156	231 - 234,5 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Δ.Μ.	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	33	40
	Κορμού	20	60	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	27	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	24	45 - 48
	Ελεύθερης Επιλογής	4	12	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	156	231 - 234 π.μ. και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Προσφερόμενα μαθήματα

Αναλυτικότερα οι διδακτικές και οι πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα έχουν ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

<i>α) Μαθήματα Βάσης</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ.</i>
11 μαθήματα	33	40
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	3	3,5
Λατινική Φιλολογία I	3	3,5
Λατινική Φιλολογία II	3	3,5
Βυζαντινή Φιλολογία	3	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία I	3	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία II	3	3,5
Παιδαγωγικά I	3	4
Παιδαγωγικά II	3	4,5
Σύνολο	33	40

<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ.</i>
20 μαθήματα	60	100

<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ.</i>
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	3	5
II 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	3	5
II 10 Αρχαία Ιστορία Α'	3	5
II 11 Αρχαία Ιστορία Β'	3	5
II 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	3	5
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	3	5
II 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	3	5
II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	3	5
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	3	5

Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	3	5
Σύνολο	30	50
<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ.</i>
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	3	5
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	3	5
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	3	5
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	3	5
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	3	5
ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	3	5
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	3	5
ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	3	5
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	3	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	3	5
Σύνολο	30	50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ.</i>
8 μαθήματα	24	40,5
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	3	5
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	3	5
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	3	5,5
Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	3	5
Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	3	5
Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	3	5
Π 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	3	5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου	3	5
Σύνολο	24	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εννέα (9) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 3 δ.μ. και σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 3 δ.μ και σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 50,5 (2 σεμιναριακά και 7 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 54 π.μ. (9 σεμιναριακά μαθήματα).

A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	δ.μ.	π.μ.
ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία	3	6
ΣΙ 45 Αρχαία Ιστορία	3	6
ΣΙ 70 Αρχαία Ιστορία	3	6
ΣΙ 221 Αρχαία Ιστορία	3	6
ΣΙ 222 Αρχαία Ιστορία	3	6
ΣΙ 47 Ρωμαϊκή Ιστορία	3	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	3	6
ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	3	6
ΣΙ 52 Βυζαντινή Ιστορία I	3	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία III	3	6
ΣΙ 89 Βυζαντινή Ιστορία	3	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	3	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	3	6
ΣΙ 210 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	3	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού I	3	6
ΣΙ 63 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	3	6
ΣΙ 122 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	3	6
ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	3	6
ΣΙ 211 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	3	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	3	6
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	3	6
ΣΙ 223 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	3	6

ΣΙ 217 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	3	6
ΣΙ 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	3	6
ΣΙ 224 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	3	6
ΣΙ 215 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	3	6
ΣΙ 216 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	3	6
ΣΙ 220 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	3	6
ΣΙ 29 Μεθοδολογικά Προβλήματα της Ιστορίας	3	6
ΣΙ 102 Αρχειακές πηγές και έρευνα	3	6
<i>Β) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ.</i>
Π 89 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική	3	5,5
Π 91 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική	3	5,5
Π 214 Αρχαία Ιστορία	3	5,5
Π 212 Βυζαντινή Ιστορία	3	5,5
Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	3	5,5
Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	3	5,5
Π 111 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	3	5,5
Π 120 Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλάμ	3	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	3	5,5
Π 112 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	3	5,5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού κόσμου II	3	5,5
Π 113 Μεθοδολογικά Προβλήματα της Ιστορίας	3	5,5
<u>Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης</u>		
<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ.</i>
9 μαθήματα	27	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	3	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	3	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	3	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	3	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	3	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	3	5
ΙΑ 44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	3	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	3	5

ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία		
Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	3	6
Σύνολο	27	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 3 δ.μ. και σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 3 δ.μ και σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>Α) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 101 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 24 Κλασική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 33 Κλασική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 60 Κλασική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 62 Κλασική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 209 Κλασική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 300 Κλασική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 45 Βυζαντινή Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 50 Βυζαντινή Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 90 Βυζαντινή Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ 118 Ιστορία της Τέχνης	3	6
ΣΑ 25 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	3	6
ΣΑ 77 Περιβαλλοντική Αρχαιολογία	3	6
ΣΑ110 Γεωαρχαιολογία	3	6

<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>δ.μ.</i>	<i>π.μ</i>
ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 200 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 115 Κλασική Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 201 Κλασική Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 207 Κλασική Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 141 Βυζαντινή Αρχαιολογία	3	5,5
ΙΑ 122 Ιστορία της Τέχνης	3	5,5
ΙΑ 204 Ιστορίας της Τέχνης	3	5,5
ΙΑ 205 Ιστορία της Τέχνης	3	5,5
ΙΑ 210 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	3	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα (κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε 3 δ.μ., σύνολο = 12 δ.μ.)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 28-32).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει τέσσερα μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις

διαθεσιμότητες. (Σχετικός κατάλογος θα αναρτηθεί στη Γραμματεία του Τμήματος).

Προς ενίσχυση της παιδαγωγικής κατάρτισης των φοιτητών, συστήνεται η παρακολούθηση δύο τουλάχιστον μαθημάτων Παιδαγωγικών (πλέον των δύο υποχρεωτικών Βάσης) –ιδιαίτερα των μαθημάτων Δ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα, Διδασκαλία και Μάθηση» και ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία», που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ προς τους φοιτητές του Τμήματός μας, στο 5ο και 6ο εξάμηνο του ενδεικτικού μας προγράμματος.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας β) παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

Πιστωτικές μονάδες για τους φοιτητές Erasmus

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές Erasmus του Τμήματος σε πανεπιστήμια του εξωτερικού καθορίζονται από το πανεπιστήμιο από το οποίο προσφέρονται τα μαθήματα. Οι φοιτητές πρέπει να προσέχουν ώστε τα μαθήματα που θα επιλέξουν θα τους επιτρέψουν να συμπληρώσουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 240 π.μ.

Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα σε ξένους φοιτητές έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Απλό μάθημα (διδασκαλία): 5 πιστωτικές μονάδες.
- Απλό μάθημα (διδασκαλία και πρακτική άσκηση): 5,5 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Ιστορίας), 6 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας).
- Απλό μάθημα επιλεγόμενο Κατεύθυνσης (μη σεμιναριακό): 5,5 πιστωτικές μονάδες.
- Σεμιναριακό μάθημα: 6 πιστωτικές μονάδες.
- Μεταπτυχιακό μάθημα: 10 πιστωτικές μονάδες.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΑ

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων (8) και μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

(6ος όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8ος όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα. Σε περίπτωση που οι φοιτητές μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

β) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους φοιτητές σχετικά με την οργάνωση των σπουδών τους, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους φοιτητές που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλος Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι η κα. Κ. Κωνσταντινίδου και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης ο κ. Χρ. Κανελλόπουλος και ο κ. Κ. Κοπανιάς.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ
ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΈΤΟΣ 2011-2012 ²

Κοινό για τους φοιτητές και των δύο κατευθύνσεων

1ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

² Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II= Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη B (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

2ο Έτος*ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3^ο)*

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορίας της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορίας της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (Δεν προσφέρεται κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012)
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου (Δεν προσφέρεται κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012)
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Ελεύθερη Επιλογή***

* Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών με διάρκεια μιας εβδομάδας.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος Δ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα, Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

*** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος Δ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ01	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και πράξη
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ70	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
Β	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή*

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
Β	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
Β	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος Δ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα, Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος Δ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ01	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και πράξη
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ70	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων
*Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία***
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

*** Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών με διάρκεια μιας εβδομάδας.

III. Πρόγραμμα κατά εξάμηνα και οδηγίες για τους παλαιούς φοιτητές

A) Γενικές Οδηγίες

Προσοχή: οι παρακάτω οδηγίες αφορούν μόνο τους παλαιούς φοιτητές, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν στο Τμήμα έως και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 θα αρχίσει η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει: (1) μετατροπή των τετράωρων μαθημάτων σε τρίωρα, (2) αύξηση του αριθμού μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, (3) κατάργηση αρκετών παλαιών μαθημάτων και αντικατάστασή τους από νέα, καθώς και (4) προσθήκη νέων μαθημάτων. Οι αλλαγές αυτές ισχύουν για τους νέους φοιτητές, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισάγονται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής. Για τους παλαιούς φοιτητές, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ισχύουν τα παρακάτω:

- 1) Το νέο πρόγραμμα αρχίζει να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.
- 2) Το παλαιό πρόγραμμα θα ισχύσει κανονικά μέχρι και την εξεταστική του Σεπτεμβρίου 2011.
- 3) Από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 όλα τα μαθήματα μετατρέπονται από τετράωρα σε τρίωρα.
- 4) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ισχύει ο αριθμός των 42 μαθημάτων, εκ των οποίων τα 2 σεμιναριακά.
- 5) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων βάσης, των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού, των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης, των επιλεγόμενων μαθημάτων κατεύθυνσης (σεμιναριακών και μη σεμιναριακών) και των μαθημάτων ελεύθερης

επιλογής που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

6) Πολλά μαθήματα παραμένουν ως έχουν, ενώ αρκετά παύουν πλέον να προσφέρονται.

7) Όσα μαθήματα του παλαιού προγράμματος παύσουν να προσφέρονται αντιστοιχίζονται με νέα μαθήματα, σύμφωνα με τους πίνακες που ακολουθούν.

8) Τα μαθήματα που δεν θα προσφέρονται στο νέο πρόγραμμα δεν θα εξεταστούν πλέον μετά τον Σεπτέμβριο 2011 και οι φοιτητές που τα οφείλουν θα πρέπει να δηλώσουν τα νέα μαθήματα με τα οποία αντιστοιχίζονται (συμβουλευτείτε τους πίνακες που ακολουθούν για τις αντιστοιχίες).

9) Υπάρχει μόνο μία εξαίρεση: στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2011-12 οι φοιτητές επί πτυχίω θα μπορούν να εξεταστούν για **τελευταία φορά** στα παλαιά μαθήματα χειμερινού εξαμήνου που στο νέο πρόγραμμα αντιστοιχίζονται με μαθήματα εαρινού εξαμήνου καθώς και στα παλαιά μαθήματα εαρινού εξαμήνου που παύουν να προσφέρονται. Αυτό γίνεται προκειμένου οι φοιτητές επί πτυχίω να έχουν τη δυνατότητα να λάβουν πτυχίο στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού εξαμήνου, χωρίς να χρειάζεται να περιμένουν την εξεταστική περίοδο του εαρινού εξαμήνου. Πιο συγκεκριμένα πρόκειται για τα μαθήματα (1) ΒΦΒ25 Βυζαντινά Κείμενα, (2) Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β' και (3) ΙΑ25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Τα παραπάνω μαθήματα θα εξεταστούν για τελευταία φορά στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2011-12 και μόνο για τους φοιτητές επί πτυχίω που το επιθυμούν.

Β) Ενδεικτικό πρόγραμμα κατά εξάμηνα

Προσοχή: το παρακάτω πρόγραμμα αφορά μόνο τους παλαιούς φοιτητές, όσους δηλαδή εισήχθησαν έως και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

1ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'	
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2ο εξάμηνο.
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'	
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Γ'	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'	
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο.
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'	
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Γ'	
B	ΦΓ03	Γλωσσολογία	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΒΦ27 Βυζαντινή Φιλολογία του 3ου εξαμήνου.
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές το οφείλουν.

2ο Έτος*ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)*

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'	
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	
**	ΙΑ15	Ιστορίας της Τέχνης Α'	
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΓ03 Γλωσσολογία. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΒΦΓ03.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΒ25 Βυζαντινά Κείμενα. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΒΦΒ25.
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές το οφείλουν.
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	
**	ΙΑ16	Ιστορίας της Τέχνης Β'	
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I	

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας	Από το ακαδ. έτος 2013-2014 το μάθημα θα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχειακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας.
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'	
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II	
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.
		1 Ελεύθερη Επιλογή*	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π26	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β' στο 6ο εξάμηνο.
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το Π26.
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	
B	ΦΑ07 ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II	
		1 Ελεύθερη Επιλογή**	

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος Δ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα, Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος Δ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	
B	ΠΔ01	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ01.
		2 Επιλεγόμενα Ιστορίας	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΠΔ70	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων	
		2 Επιλεγόμενα Ιστορίας	
		2 Ελεύθερες Επιλογές	

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**3ο Έτος*****ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)***

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	
*Π	ΙΑ27	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ27 Κλασική Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ27.
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ28 Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ28.
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ	
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ	
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΙ21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.
		1 Ελεύθερη Επιλογή*	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ28	Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'	
B	ΦΑ07	Αρχαία Ελληνική	

	ΦΓ07	Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II	
		1 Ελεύθερη Επιλογή**	

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος Δ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα, Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος Δ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ30	Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών στο 7ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ30 Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ30.
*II	ΙΑ32	Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων στο 7ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ32 Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ32.
B	ΠΔ01	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ01.
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	
		1 Ελεύθερη Επιλογή	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ25	Τοπογραφία-Ανασκαφική	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ21 Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία στο 8ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία-Ανασκαφική	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ25.
*II	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Στο παλαιό πρόγραμμα προσφερόταν στο 5ο εξάμηνο, στο νέο πρόγραμμα προσφέρεται στο 8ο εξάμηνο.
B	ΠΔ70	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων	
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	
		1 Ελεύθερη Επιλογή	

IV. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΚΑΙ ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-2012

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες
Μαθήματος

Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία Εντοπισμός των κομβικών φαινομένων και τομών στην εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών από τις απαρχές της ανθρώπινης ύπαρξης έως σήμερα.

Η διαδρομή αυτή θα παρακολουθηθεί με την βοήθεια ιστορικών χαρτών, πρωτογενών πηγών και κειμένων, θα ενισχυθεί δε με την προβολή φωτεινών διαφανειών, καθώς και με το άκουσμα μουσικών παραδειγμάτων.

Το μάθημα συνοδεύεται από επισκέψεις σε μουσεία, ιστορικούς χώρους και χώρους λατρείας, συνδυάζεται δε με δίωρο προβληματισμό για την επιστήμη της ιστορίας, όπως και με δίωρο φροντιστήριο εξοικείωσης των φοιτητών στη χρήση της βιβλιοθήκης και των πηγών της ιστορίας. Το μάθημα εξετάζεται και γραπτά και προφορικά. Κατά την προφορική εξέταση ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον έλεγχο των

γνώσεων της γεωγραφίας της σχετικής με το περιεχόμενο του μαθήματος.

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες

Π 04 Εισαγωγή στις
Ιστορικές Σπουδές

Εισαγωγή στις ιστορικές σπουδές.

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, πηγές, μνήμη κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (χρήση πηγών, αρχειακή εργασία, διασταύρωση, αξιολόγηση κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις ιστορικές πηγές και την κριτική ανάγνωσή τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών.

Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες

Π 10 Αρχαία Ιστορία
Α'

Από τη δημιουργία των Μυκηναϊκών Κρατών έως και το τέλος του πελοποννησιακού πολέμου.

Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου από την εμφάνιση του ανακτορικού συστήματος έως και τη δημιουργία της πόλης-κράτους, οι σχέσεις των πόλεων της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (έως τα τέλη του 5ου αιώνα), καθώς και η ανάπτυξη των πολιτειακών δομών

των πόλεων αυτής της περιόδου.

N. Μπιργάλιας, 3 ώρες

Π 13 Βυζαντινή
Ιστορία Α'

**Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4ο
έως τον 11ο αιώνα.**

Βασικές δομές και τομές στην πολιτειακή, πολιτική, κοινωνική και οικονομική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή. Τεκμηρίωση με τον ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις πηγές της περιόδου.

Κατά τη διδασκαλία γίνεται χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Οι φοιτητές κατανέμονται αλφαβητικά σε δύο τμήματα.

Ειρ. Χρήστου, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Λ, 3 ώρες.

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Μ-Ω, 3 ώρες

Π 17 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού Α'

**Η οικονομικοκοινωνική - πνευματική - εθνική
πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της
Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου
αι.**

Β. Σειρηνίδου, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Λ.

Ο. Κατσιαρδή-Hering, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Μ-Ω.

3 ώρες διδασκαλία, 1 ώρα προαιρετικό για τους φοιτητές φροντιστήριο. Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού, προβολή DVD). Θα πραγματοποιηθούν

επισκέψεις των φοιτητών στα Γενικά Αρχεία του Κράτους και στο Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών.

B) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

Π 25 Αρχαία
Ιστορία Γ'

Εισαγωγή και επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστορίας από τις αρχές έως και την περίοδο του Διοκλητιανού.

Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της ρωμαϊκής ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (753 π.Χ.-305 μ.Χ.).

Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες

Π 29 Μεθοδολογικά
προβλήματα της
Ιστορίας

Πώς το παρελθόν μετατρέπεται σε ιστορία; Πώς από τα άπειρα συμβάντα και φαινόμενα του παρελθόντος χρόνου δημιουργούμε συνεκτικές ιστορίες, ιστορίες με νόημα; Είναι η ιστορία ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι σύγχρονες κοινωνίες σχετίζονται με το παρελθόν; Ποιος είναι ο ρόλος του μύθου, της μνήμης, της τέχνης; Τι ονομάζουμε δημόσια ιστορία; Τι είναι η ιστορική εμπειρία; Τα μεγάλα ρεύματα στην ιστορική σκέψη: Ιστορισμός και κοινωνική ιστορία, οι μεγάλες διάρκειες και ο δομισμός, από την κουλτούρα στην πολιτισμική ιστορία, μικρο-ιστορία και κοινωνική ανθρωπολογία, μνημονικές σπουδές, προφορική ιστορία και ψυχανάλυση, φεμινισμός και έμφυλη ιστορία, μετα-

ιστορία και γλωσσική στροφή. Μεταμοντερνισμός και το πρόβλημα της αλήθειας. Δια-εθνική ιστορία και ιστοριογραφία. Τι σημαίνει το τέλος της Ιστορίας, και ποιο το μέλλον των ιστορικών σπουδών και των ιστορικών;

A. Λιάκος, 3 ώρες

Π 19 Νεότερη
Ευρωπαϊκή Ιστορία
B'

Οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες της Πρώιμης Νεότερης Περιόδου (16ος -18ος αι.).

Κοινωνική διαστρωμάτωση και οικονομική συγκρότηση, σχέσεις εξουσίας, πολιτισμικές παραδόσεις και συλλογικές νοοτροπίες, ζητήματα συγκρότησης ταυτοτήτων (κοινωνικών, έμφυλων, θρησκευτικών, εθνοτικών, εθνικών). Παράγοντες και όψεις του κοινωνικοοικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού των δυτικών κοινωνιών, 1500-1789.

Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα και διεξάγεται με τη χρήση του προγράμματος PowerPoint.

K. Γαγανάκης, 3 ώρες

Π 31 Νεότερη
Ελληνική Ιστορία B'

Εξετάζονται οι κυριότερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της ελληνικής ιστορίας από το κίνημα του Γουδή (1909) έως την εμπλοκή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ανάμεσα στα άλλα, αναλύονται οι θεματικές ενότητες: βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός, η αποκατάσταση των προσφύγων, η αγροτική οικονομία, η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, το καθεστώς Ι. Μεταξά. Η παρουσίαση της ύλης των μαθημάτων θα συνοδεύεται από

έντυπο υλικό με πρωτογενείς πηγές και από επισκέψεις σε μουσεία και τόπους ιστορικής μνήμης.

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Επιλεγόμενα

A. Επιλεγόμενα σεμιναριακά³

ΣΙ 45 Αρχαία Ιστορία Πνευματικές παράμετροι της ελληνιστικής οικουμένης.

Π. Αθανασιάδη, 3 ώρες

ΣΙ 47 Ρωμαϊκή Ιστορία

Πηγές της ρωμαϊκής ιστορίας.

Ανάλυση κατ' επιλογήν αποσπασμάτων γραπτών πηγών της ρωμαϊκής ιστορίας, με ανάθεση -μετά τα πρώτα εισαγωγικά μαθήματα- αντίστοιχων παρουσιάσεων των συμμετεχόντων και τελικών (με τη λήξη του εξαμήνου) γραπτών εργασιών.

Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες

ΣΙ 38 Αρχαία Ιστορία Φαινόμενα ευεργετισμού στις ελληνικές πόλεις των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων (3ος αι. π.Χ. - 3ος αι. μ.Χ.).

Θα εξεταστούν οι τρόποι με τους οποίους οι ελληνικές πόλεις συναλλάσσονται με την ελίτ των πολιτών τους, καθώς και οι προεκτάσεις αυτής της συναλλαγής στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό βίο των πόλεων. Αφενός δωρεές, κληροδοτήματα, λειτουργικά αξιώματα και κάθε είδους ευεργεσίες, αφετέρου ευγνω-

³ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

μοσύνη, αναγνώριση και τιμές συγκροτούν μια δοσοληψία που συνδιαμορφώνει αποφασιστικά την πολιτική/ιδεολογική συγκρότηση των ελληνικών πόλεων, ενώ συγχρόνως επηρεάζει σημαντικά την οικονομική τους κατάσταση.

Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το σεμινάριο θα ασκηθούν στη χρήση των επιγραφών ως πηγών ιστορικής πληροφορίας.

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

ΣΙ 70 Αρχαία Ιστορία Αθλητισμός στον αρχαίο κόσμο.

Στο σεμινάριο αυτό θα εξετάσουμε πτυχές του αθλητισμού από την πρώιμη αρχαϊκή περίοδο έως την ύστερη αρχαιότητα. Ενδεικτικά θέματα προς εξέταση: οι Ολυμπιακοί αγώνες και οι άλλοι στεφανίτες αγώνες στην αρχαιότητα· τα Παναθήναια και άλλοι τοπικοί αγώνες· αθλητισμός και πολιτική στον αρχαίο κόσμο· γυναίκες και αθλητισμός· έπαθλα και επινίκια (ποίηση, αναθήματα).

Ζ. Παπακωνσταντίνου, 3 ώρες

ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Πόλη και κοινωνικές παροχές: Περίθαλψη, εκπαίδευση και δικαιοσύνη στις ευρωπαϊκές πόλεις της υστερομεσαιωνικής περιόδου (12ος-14ος αιώνας).

Θα εξεταστούν ζητήματα που έχουν σχέση με τις αλλαγές που επισυμβαίνουν στους τρεις αυτούς τομείς κατά τη μεταβατική περίοδο της μετακίνησης από την ύπαιθρο στις πόλεις, αλλά και κατά τους επόμενους αιώνες που χαρακτηρίζονται από την αστική ανάπτυξη. Το μάθημα υποστηρίζεται από την η-Τάξη. Οι

φοιτητές που θα το επιλέξουν θα ασκηθούν στη χρήση βάσης δεδομένων πηγών και βιβλιογραφίας.

N. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες

ΣΙ 51 Μεσαιωνική
Ιστορία της Δύσεως

Οι Δυτικοί στην ανατολική Μεσόγειο την περίοδο των Σταυροφοριών (12ος - 15ος αι.).

Το σεμινάριο εξετάζει την πολιτική των δυτικών δυνάμεων και την οργάνωση των σταυροφορικών ηγεμονιών στην ανατολική Μεσόγειο, ιδιαίτερα στην Ρωμανία. Το μάθημα υποστηρίζεται από την η-Τάξη. Οι φοιτητές που θα το επιλέξουν θα ασκηθούν στη χρήση βάσης δεδομένων πηγών και βιβλιογραφίας.

M. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες

ΣΙ 66 Βυζαντινή
Ιστορία ΙΙΙ

Βυζαντινή κοινωνία: «στερεότυπα» και αντιθέσεις.

Με βάση τα δεδομένα (από τις πηγές) για επώνυμα πρόσωπα και κοινωνικές ομάδες και την ερμηνεία τους (στη σύγχρονη βιβλιογραφία), θα μελετηθούν χαρακτηριστικά της κοινωνίας του Βυζαντίου (π.χ. σχετικά με την κινητικότητα των τάξεων, την αφομοίωση «ξένων» ή την απομόνωση μειονοτήτων, την ισότητα ή την ανισότητα μέσα στην οικογένεια, στο χωριό και στην πόλη, τον κρατικό συγκεντρωτισμό και παρεμβατισμό). Για την καλύτερη κατανόηση της εποχής θα επισημαίνονται τα κοινά ή συγκρίσιμα στοιχεία με τη μεσαιωνική δυτική ή τη μεταβυζαντινή και, κυρίως, την πολυφυλετική και παγκοσμιοποιημένη κοινωνία πλούσιων και φτωχών της

εποχής μας.

Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τη μέθοδο αναζήτησης των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων σε πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα χρησιμοποιείται, όταν κρίνεται απαραίτητο, πρόγραμμα PowerPoint. Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα:

<http://eclass.uoa.gr/arch.156>

T. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες

ΣΙ 89 Βυζαντινή
Ιστορία

Δημόσιος και ιδιωτικός βίος στην Κωνσταντινούπολη της μέσης βυζαντινής εποχής.

Ερευνάται και κρίνεται η προσωπική διαδρομή στο δημόσιο και ιδιωτικό βίο σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της εποχής. Παράλληλα, ανιχνεύονται στοιχεία της καθημερινής ζωής και των συνθηκών των ανθρώπων της πόλης, έτσι ώστε να αναπλάσθει η εικόνα της καθημερινότητας σε ένα μεγάλο αστικό κέντρο της μεσαιωνικής Ευρώπης.

Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα θα αναλάβουν εργασίες με βάση ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία καθώς και επιλεγμένα βυζαντινά κείμενα.

Ειρ. Χρήστου, 3 ώρες

ΣΙ 55 Νεότερη
Ευρωπαϊκή Ιστορία

Το κυνήγι των μαγισσών στη Δύση, 1500-1700.

Λόγιες και λαϊκές θεωρήσεις, προσβάσεις και χρήσεις της μαγείας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο ομογενοποιητικός διωκτικός λόγος της εκκλησιαστικής και κοσμικής ελίτ και οι

λαϊκές προσλήψεις της μαγείας: Sabbath και maleficium. Η αυτενέργεια της κοινότητας και η εργαλειοποίηση της μαγείας. Η έμφυλη διάσταση του κυνηγιού των μαγισσών. Μαγεία, φτώχεια και περιθωριακότητα. Αμφισβητήσεις της ύπαρξης μάγων και μαγισσών και εναντιώσεις στο κυνήγι των μαγισσών, από τον Weyer στον Scot.

Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα. Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται καλή γνώση της αγγλικής και η προηγούμενη παρακολούθηση στο υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'.

Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες

ΣΙ 119 Νεότερη
Ευρωπαϊκή Ιστορία

Αυτοκρατορία, εθνότητες, έθνη και εθνικισμοί στην Κεντρική και Κεντροανατολική Ευρώπη, 1815-1938.

Εξετάζονται ο χαρακτήρας, οι παράγοντες συνοχής, υπονόμησης και διάλυσης της πολυεθνικής αυτοκρατορίας των Αψβούργων και αναλύονται οι διαδικασίες εθνογένεσης, οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, οι διεκδικήσεις και στοχεύσεις των συστατικών της εθνοτήτων, καθώς και οι εθνικισμοί που εκδηλώνονται στα διάδοχα της Αυστροουγγαρίας «εθνικά κράτη» κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου.

Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος II14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'. Το μάθημα υποστηρίζεται από την η-Τάξη.

Κ. Ράπτης, 3 ώρες

ΣΙ 210 Νεότερη
Ευρωπαϊκή Ιστορία

Η Ευρώπη κατά και αμέσως μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1918).

Το σεμινάριο εξετάζει τα αίτια, καθώς και τις πολιτικο-στρατιωτικές, γεωπολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές όψεις και συνέπειες του «Μεγάλου Πολέμου» στην Ευρώπη (και δευτερευόντως στον υπόλοιπο κόσμο).

Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Π14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.

Το μάθημα υποστηρίζεται από την η-Τάξη.

Κ. Ράπτης, 3 ώρες

ΣΙ 57 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού Ι

Πόλη και καθημερινή ζωή στις βενετοκρατούμενες ελληνικές περιοχές (13ος-18ος αι.).

Χαρακτήρας και τυπολογία της «πόλης», πολεοδομική ανάπτυξη, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, «πολίτες» και «ξένοι», οικονομικές λειτουργίες, εργασία και τελετές, πνευματικές και πολιτισμικές εκδηλώσεις.

Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχαιακού υλικού).

Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες

ΣΙ 122 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού

Νοσοκομειακή φιλανθρωπία και κοινωνική πολιτική στις βενετοκρατούμενες ελληνικές περιοχές.

Θα μελετηθεί η νοσοκομειακή περίθαλψη κατά τη διάρκεια της βενετικής κυριαρχίας στην Ανατολή

ως μορφή φιλανθρωπικής δραστηριότητας αλλά και κοινωνικής πολιτικής. Θα εξεταστούν οι διαφορετικοί τύποι νοσοκομειακών ιδρυμάτων, τα κίνητρα των θεμελιωτών, η πολιτική διάσταση της λειτουργίας τους. Τέλος, θα δοθεί έμφαση στη μετάβαση από το νοσοκομείο-άσυλο για τους φτωχούς στις ιατροκοιμημένες νοσηλευτικές μονάδες που συντελείται σταδιακά από τον 16ο έως τον 18ο αι.

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

ΣΙ 219 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού

Ο ελεύθερος χρόνος στο βενετικό Λεβάντε.

Θα εξεταστεί το ζήτημα του ελεύθερου χρόνου στις συγκεκριμένες περιοχές από τον 14ο έως τον 18ο αι. Θα τεθούν ζητήματα σχετικά με την ύπαρξη ή μη ελεύθερου χρόνου ως έννοιας και ως εμπειρίας κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρώιμη νεότερη εποχή, την «ανακάλυψη» και τη νοσηματοδότησή του, την κοινωνική του διάσταση, τον έλεγχο και τη διαχείρισή του από την εξουσία, την αμηχανία και τον προβληματισμό που προκαλεί στις Αρχές, την κανονικοποίησή του, τις διαφορετικές όψεις του και την εξέλιξή του στη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου.

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

ΣΙ 130 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού

Εισαγωγή στην κριτική ανάγνωση και τη βιβλιοκριτική: θέματα ιστοριογραφίας του νέου ελληνισμού.

Πώς διαβάζουμε και πώς παρουσιάζουμε ένα ιστοριογραφικό κείμενο; Στόχος του σεμιναρίου είναι, αφενός, να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες σε μεθόδους και τεχνικές κριτικής

ανάγνωσης και παρουσίασης έργων της ιστορίας του νέου ελληνισμού. Αφετέρου, επιδιώκει, να τους/τις εξοικειώσει με τις ιστοριογραφικές εξελίξεις σε βασικά ερευνητικά πεδία της ιστορίας του νέου ελληνισμού, όπως το κοινοτικό φαινόμενο, ο παροικιακός ελληνισμός, ο νεοελληνικός Διαφωτισμός, η αστική ανάπτυξη του 18ου αιώνα, η ελληνική Επανάσταση κ.ά.

Οι φοιτητές/τριες θα χωριστούν σε ομάδες, ανάλογα με τη θεματική ενότητα που θα επιλέξουν. Κάθε ομάδα καλείται να μελετήσει διαφορετικές ιστοριογραφικές προσεγγίσεις για το ίδιο θέμα και να παρουσιάσει τα συμπεράσματά της.

B. Σειρηνίδου, 3 ώρες

ΣΙ 217 Ιστορία της
Οθωμανικής
Αυτοκρατορίας

Ιδεολογικά ρεύματα στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά την οθωμανική περίοδο.

Στο σεμινάριο θα επιχειρηθεί -με τη χρήση πηγών και ενδεικτικής βιβλιογραφίας- να περιγραφούν και να αναλυθούν οι ιδεολογικές τάσεις που παρατηρούνται στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας -και ιδιαίτερα του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως- κατά την οθωμανική περίοδο, δεδομένου ότι ο θεσμός αυτός ήταν κομβικός για τον ορθόδοξο κόσμο που ζούσε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία μετά την Άλωση, ιδιαίτερα κατά τους πρώτους αιώνες που ακολούθησαν την πτώση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Έμφαση θα δοθεί σε ζητήματα όπως οι προσπάθειες διατήρησης της βυζαντινής κληρονομιάς, οι σχέσεις με την καθολική και

προτεσταντική Δυτική Ευρώπη αλλά και την ορθόδοξη Ρωσία, η αντίληψη περί «Ρωμισσύνης» και η σχέση της με μορφές ελληνικότητας, καθώς και η αντιμετώπιση κινήματων, όπως ο Διαφωτισμός, αλλά και οι εθνικισμοί που διαδίδονται κυρίως κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στο βάρος που είχε το οθωμανικό θεσμικό και ιδεολογικοπολιτικό πλαίσιο στη διαμόρφωση των παραπάνω, καθώς και η θέση των εκκλησιαστικών αρχών απέναντι στην οθωμανική εξουσία.

Π. Κονόρτας, 3 ώρες

ΣΙ 224 Νεότερη
Ελληνική Ιστορία

Ιστορία, λογοτεχνία και τέχνη. Το ζήτημα της ελληνικότητας στον 20ό αιώνα.

Το σεμινάριο θα επικεντρωθεί στους διαφορετικούς τρόπους ανάγνωσης και χρήσης του παρελθόντος από την ιστορική επιστήμη, τη λογοτεχνία και την τέχνη, τις διασταυρώσεις τους και τη συμβολή τους στη συγκρότηση της ιστορικής συνείδησης της κοινωνίας σε μια συγκεκριμένη συγχρονία. Στο πλαίσιο αυτό θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση ιστορίας, λογοτεχνίας και τέχνης μέσα από το παράδειγμα της συγκρότησης της βασικής έννοιας της ελληνικότητας, βασική έννοια για τον αυτοπροσδιορισμό των σύγχρονων Ελλήνων. Κύριος άξονας προσέγγισης θα είναι η μετάβαση από τον «ελληνισμό», όπως χρησιμοποιήθηκε από τον Κ. Δ. Παπαρηγόπουλο στον 19ο αιώνα, στην «ελληνικότητα» όπως συγκροτήθηκε ως έννοια από τη Γενιά του '30 και κυριάρχησε στην ιστορική

μας αντίληψη.

B. Καραμανωλάκης, 3 ώρες

ΣΙ 215 Νεότερη και
Σύγχρονη Ιστορία

Ιστορία της υγείας.

Εξετάζονται η σημαντικότερη βιβλιογραφία, οι ιστοριογραφικές προσεγγίσεις και τα μείζονα ζητήματα της κοινωνικής ιστορίας της υγείας.

K. Γαρδίκας, 3 ώρες

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 91 Εισαγωγή στην
Αρχαία Ελληνική
Νομισματική

Εκτενής εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορική νομισματική, επιστήμη βοηθητική της Αρχαίας Ιστορίας που περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: η επινόηση του νομίσματος, η σχέση νόμου και νομίσματος, οι τρεις διαφορετικές αξίες του νομίσματος, οι εκδότριες αρχές, οι λόγοι για τους οποίους οι εκδότριες αρχές προχωρούν στην κοπή νομίσματος, οι τύποι, το μέταλλο, οι σταθμητικοί κανόνες, η νομισματική πολιτική, η κυκλοφορία, τα λεγόμενα διεθνή νομίσματα της Αρχαιότητας, η ερμηνεία της κοπής και της αύξησης της παραγωγής νομίσματος.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 111 Ιστορία της
Οθωμανικής
Αυτοκρατορίας

Ιστορία της ύστερης Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του πρώιμου τουρκικού κράτους (19ος αι. - 1938).

Αρχικά θα γίνει σύντομη αναφορά στους οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς θεσμούς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατά την κλασική λεγόμενη περίοδο (13ος-16ος αι.) και

θα εξετασθούν, επίσης εν συντομία, οι μηχανισμοί που οδήγησαν στην προϊούσα εξασθένιση της κεντρικής διοίκησης του οθωμανικού κράτους, καθώς και οι συνέπειές της. Στη συνέχεια θα αναλυθούν οι διαδικασίες που οδήγησαν στις προσπάθειες για εκδυτικισμό και εκσυγχρονισμό της Αυτοκρατορίας και στις λεγόμενες Μεταρρυθμίσεις (Tanzimat), οι οποίες αγγίζουν όχι μόνο το νομικό πλαίσιο αλλά και την οθωμανική κοινωνία και την οικονομία. Κατά την ίδια περίοδο παρατηρείται και προϊούσα οικονομική και πολιτική εξάρτηση της Αυτοκρατορίας από τα χριστιανικά ευρωπαϊκά κράτη. Έμφαση θα δοθεί επίσης στο νομικό, κοινωνικό και οικονομικό καθεστώς των μη μουσουλμάνων Οθωμανών υπηκόων κατά την παραπάνω περίοδο (ιδιαίτερα στο σύστημα των εθνοθρησκευτικών κοινοτήτων (μιλλέτ) και ειδικότερα στο ορθόδοξο μιλλέτ), καθώς και στη γέννηση και διάδοση των εθνικιστικών κινημάτων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, συμπεριλαμβανομένου και του τουρκικού εθνικισμού. Ο τουρκικός εθνικισμός, που διαδόθηκε ιδιαίτερα μέσα από τα γεγονότα της περιόδου 1920-1922, θα αποτελέσει την ιδεολογία στην οποία στηρίχθηκε το τουρκικό εθνικό κράτος και το οποίο θα διαδεχθεί ό,τι απέμεινε από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1923. Τέλος θα εξετασθούν οι βασικές δομές του τουρκικού κράτους και της τουρκικής κοινωνίας κατά την περίοδο 1923-1946 που καλείται «περίοδος του μονοκομματικού κράτους».

Π. Κονόρτας, 3 ώρες.

Π 88 Σύγχρονη
Ελληνική Πολιτική
Ιστορία

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967.

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Θα αναλυθούν οι πολιτικές δυνάμεις και οι μετεξελίξεις τους, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1936, η διενέργεια των μεταπολεμικών εκλογών, η αναζήτηση νέων κατευθύνσεων και αναπτυξιακών στρατηγικών στη μεταπολεμική εποχή, η επιρροή διεθνών ιδεολογικών τάσεων, η επιρροή του εμφυλίου πολέμου και η μετεμφυλιακή πραγματικότητα, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1967. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τα αντίστοιχα δυτικοευρωπαϊκά της μεταπολεμικής εποχής, με έμφαση στη Γαλλία και την Ιταλία.

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Παρακολούθηση προαιρετικού ενισχυτικού φροντιστηρίου που συνδέεται με το περιεχόμενο του μαθήματος Π 25 Αρχαία Ιστορία.

Π. Ράπτου

Εαρινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες

Μαθήματος

- Π 11 Αρχαία Ιστορία Β' **Ύστεροι κλασσικοί και ελληνιστικοί χρόνοι.**
Μέρος Α': Από την πτώση των Τριάκοντα έως και τον θάνατο του Φιλίππου Β' (403/2 έως 336 π.Χ.).
Μέρος Β': Εισαγωγή και επισκόπηση της περιόδου από τον Αλέξανδρο έως το τέλος του ελληνιστικού κόσμου ως πολιτικής οντότητας (336 έως 30 π.Χ.).
Σ. Ψωμά, Π. Αθανασιάδη, 3 ώρες
Η παρακολούθηση του παράλληλου ενισχυτικού φροντιστηρίου της βοηθού Π. Ράπτου, είναι απολύτως προαιρετική, η αντίστοιχη όμως επίδοση όσων το παρακολουθήσουν θα ληφθεί ενισχυτικά υπ' όψη στην τελική βαθμολογία.
- Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α' **Επισκόπηση της Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως (5ος-15ος αι.).**
Διδάσκεται σε κύκλους μαθημάτων στα οποία εξετάζονται θέματα σχετικά με τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές δομές της Δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα (βαρβαρικές επιδρομές, φεουδαρχικό σύστημα, διαμάχη Παπικής Εκκλησίας-Αυτοκρατορίας, οργάνωση κρατών, ανάπτυξη πόλεων, σταυροφορίες, πνευματική ζωή, ύφεση του 14ου και ανάκαμψη του 15ου αιώνα). Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα με αναλυτικό διάγραμμα και βιβλιογραφία. Η

διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, χαρτών, εικόνων κ.λπ.). Στους φοιτητές δίνεται η δυνατότητα της εκπόνησης εργασίας και της ιδιαίτερης άσκησης και καθοδήγησής τους.

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Κ, 3 ώρες.

Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Λ-Ω, 3 ώρες

Π 21 Βυζαντινή
Ιστορία Β'

Οι πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις στην ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο, στο πλαίσιο των διεθνών σχέσεών της. Θα εξετασθούν τα κύρια γεγονότα και πρόσωπα, καθώς και κοινωνικο-οικονομικοί θεσμοί, με παράλληλο ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις αφηγηματικές, διπλωματικές κ.ά. πηγές της εποχής. Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού). Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα:

<http://eclass.uoa.gr/arch.155>

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες

Π 14 Νεότερη
Ευρωπαϊκή Ιστορία
Α'

Εισαγωγή στην ιστορία της Ευρώπης κατά την περίοδο 1789-1989.

Εξετάζονται οι σημαντικότερες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας της Ευρώπης από τη Γαλλική Επανάσταση έως

την κατάργηση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην Ανατολική Ευρώπη. Το μάθημα διεξάγεται με τη χρήση του προγράμματος PowerPoint και υποστηρίζεται από την η-Τάξη.

Κ. Ράπτης, 3 ώρες

Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α' **Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους (1830-1923).**

Οι εξελίξεις τοποθετούνται στο διεθνές και περιφερειακό πλαίσιο.

Κ. Γαρδίκια, 3 ώρες

β) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'

Το μάθημα θα είναι αφιερωμένο στον 11ο - 15ο αιώνα και θα περιλαμβάνει δύο βασικές ενότητες: Α) Οικονομία-κοινωνία και πολιτισμός. Η Εκκλησία και η θρησκευτική ζωή από την ίδρυση του Cluny (910) μέχρι το Μεγάλο Σχίσμα (1378). Η βασιλική εξουσία και η πολιτική κουλτούρα, με έμφαση στη διαμόρφωση των προϋποθέσεων που οδήγησαν στη συγκρότηση των ευρωπαϊκών κρατών. Β) Κρίσεις, λιμοί και ανασυγκροτήσεις. Προς την ίδρυση ενός νέου ουμανισμού: υλικές συνθήκες και πνευματικός πολιτισμός. Πόλεμος, πολιτική και κοινωνία.

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Κ.

Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες, για φοιτητές των

οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Λ-Ω.

Π 30 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού Β'

**Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών
περιοχών (13ος-18ος αι.).**

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα και η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού).

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Κ, 3 ώρες.

Α. Παπαδία-Λάλα, Λ- Ω, 3 ώρες

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁴

ΣΙ 221 Αρχαία
Ιστορία

Πηγές για την Ιστορία του 4ου π.Χ. αι.

Ανάγνωση και εμβάθυνση των πλέον σημαντικών φιλολογικών πηγών της ιστορίας του 4ου π.Χ. αι.: Ξενοφώντος *Ελληνικά*, βιβλία Γ' έως Η', Διοδώρου Σικελιώτου βιβλία ΙΒ' έως ΙΣΤ', Ξενοφώντος, *Αγησίλαος* και Πλουτάρχου, *Βίος Αγησίλαου* και *Βίος Πελοπίδα*, Πολυαίνου, *Στρατηγήματα*. Εξέταση επιγραφικών κειμένων και σύντομη επισκόπηση μεγάλων νομισματοκοπιών (Αθηνών, Βοιωτίας, Σικυώνος, Χαλκιδέων της Θράκης και Φιλίππου Β' της Μακεδονίας).

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

⁴ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

ΣΙ 222 Αρχαία
Ιστορία

**Πηγές για την εμβάθυνση της ιστορίας των
Ελληνιστικών Χρόνων.**

Ουτοπίες των ελληνιστικών χρόνων (Διόδωρος
Σικελιώτης και Στράβων).

Π. Αθανασιάδη, 3 ώρες

ΣΙ 52 Βυζαντινή
Ιστορία Ι

**Βυζάντιο και σταυροφορίες: προβλήματα
ιδεολογίας και πολιτικής.**

Το μάθημα έχει τη μορφή σεμιναρίου, στο οποίο οι
φοιτητές ασκούνται στην άντληση ιστορικών
πληροφοριών από βυζαντινές και μεταφρασμένες
λατινικές πηγές και στη μεθοδολογία αξιοποίησής
τους. Στο μάθημα αναπτύσσονται τα προβλήματα
που ανέκυψαν από την ιδεολογική αντιπαράθεση
Βυζαντίου και Δύσεως εξαιτίας του σταυρο-
φορικού κινήματος και από τις πολιτικές εξελίξεις
που σημειώθηκαν με αφορμή τις σταυροφορίες.

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες

ΣΙ 63 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού

Ελληνική Επανάσταση 1821.

Παράγοντες προετοιμασίας της, δομή του
επαναστατικού φαινομένου, κοινωνικές-ιδεο-
λογικές διαστάσεις, πολιτική οργάνωση.

Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες

ΣΙ 211 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού

**Πηγές και προβληματισμοί για την ελληνική
οικονομία, 17ος - αρχές 19ου αι.**

Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες

ΣΙ 102 Αρχειακές
πηγές και έρευνα

Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα επικεντρωθεί
στην αξιοποίηση των ιστορικών στοιχείων που
προέρχονται από τα Ιστορικά Αρχεία. Οι φοιτητές

θα εξοικειωθούν, κατ' αρχάς, με την ανάγνωση πηγών, με την κατάταξη του ιστορικού υλικού και τη λειτουργία των Αρχείων. Σε δεύτερη φάση, θα εντρυφήσουν για 50 συνολικά ώρες (κατανεμημένες σε δύο συνεχείς εβδομάδες των πέντε εργασίμων ημερών εκάστη) σε Ιστορικά Αρχεία της Αθήνας, όπου, υπό την επίβλεψη της διδάσκουσας και των εκεί ιστορικών και αρχειονόμων, θα ασχοληθούν με ταξινομητικές αρχειακές εργασίες και με αρχειακή καταλογογράφηση. Στο τέλος θα προβούν στη συγγραφή σεμιναριακής εργασίας στη βάση του αρχειακού υλικού που διεξήλθαν.

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες

ΣΙ 218 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού

Εκπαίδευση, πολιτισμικές δράσεις και συγκρότηση ταυτοτήτων στον ελληνοβενετικό κόσμο (13ος-18ος αι.).

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός και εκτός του υπό τους Βενετούς ελληνικού χώρου και το πολιτισμικό περιβάλλον θα εξεταστούν σε σύνδεση με τις πολιτικές κατευθύνσεις της Βενετίας και ως παράγοντες διαμόρφωσης αυτοπροσδιορισμών, ετερότητας και ιδεολογικών θέσεων στην κοινωνία της ελληνοβενετικής Ανατολής.

Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού).

Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες

ΣΙ 223 Ιστορία Νέου
Ελληνισμού

Οι επιστήμες στον ελληνικό χώρο, 17ος -19ος αι.

Στόχος του σεμιναρίου είναι να μελετήσει την ιστορική διαμόρφωση της επιστημονικής σκέψης και πρακτικής σε έναν χώρο, όπως ο ελληνικός, αλλά και ο ευρύτερος βαλκανικός και ο χώρος της ανατολικής Μεσογείου, που βρισκόταν στην περιφέρεια των επιστημονικών εξελίξεων των νεότερων χρόνων. Στη βάση της πλούσιας βιβλιογραφίας για τον νεοελληνικό διαφωτισμό, αλλά και επιστημονικών και φιλοσοφικών κειμένων της περιόδου, θα διερευνηθούν η σχέση μεταξύ ελληνικού επιστημονικού στοχασμού και επιστημονικών ρευμάτων στον ευρωπαϊκό χώρο, οι τρόποι οικειοποίησης και διάχυσης των επιστημονικών ιδεών, η κοινωνική υποδοχή της επιστημονικής και τεχνικής καινοτομίας, καθώς και το κοινωνικό και ιδεολογικό υπόβαθρο των επιστημονικών διαμαχών στον ελληνικό χώρο σε μια περίοδο διαμόρφωσης της σύγχρονης ιδέας της επιστήμης.

B. Σειρηνίδου, 3 ώρες

ΣΙ 29 Μεθοδολογικά
Προβλήματα της
Ιστορίας

Η κοινωνική μνήμη ως αντικείμενο ιστορίας.

Ποιες είναι οι μορφές συλλογικές μνήμης, συζήτηση για βασικά κείμενα που αφορούν τη μνήμη, τις σχέσεις μνήμης και ιστορίας, τις αιτίες της ανάδυσης του ενδιαφέροντος για τη μνήμη κατά τις τελευταίες δεκαετίες, παραδείγματα συλλογικής μνήμης.

A. Λιάκος, 3 ώρες

ΣΙ 220 Νεότερη και
Σύγχρονη Ιστορία

Αποικιοποίηση και Από-αποικιοποίηση.

Ποιες δυνάμεις, πότε και γιατί δημιούργησαν αποικιακές αυτοκρατορίες; Ποιες διαφορές παρουσίαζαν; Πώς επηρέασαν τις ίδιες τις μητροπόλεις και τον τρόπο που αντιλαμβάνονταν τον υπόλοιπο κόσμο; Πώς, πού, πότε άρχισε το κύμα της αποαποικιοποίησης; Ποιες ήταν οι ιδεολογίες από τις οποίες εμπνεόταν; Τι είναι ο Οριενταλισμός και οι μετα-αποικιακές σπουδές; Η σημερινή κατάσταση του από-αποικιοποιημένου κόσμου.

A. Καρακατσούλη, 3 ώρες.

A. Λιάκος, 3 ώρες

ΣΙ 216 Νεότερη και
Σύγχρονη Ιστορία

Ιστορία του τύπου.

Εξετάζεται το πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό και τεχνολογικό πλαίσιο από τα corantos του 17ου έως τα ισχυρά συγκροτήματα του 20ού αιώνα.

K. Γαρδίκια, 3 ώρες

ΣΙ 135 Νεότερη
Ελληνική Ιστορία

Εθνοτική συμβίωση και μειονότητες σε Ελλάδα και Βαλκάνια (19ος-20ός αι.).

Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα εξετάσει τη μετάβαση από τη συμβίωση στον ίδιο αστικό και περιαστικό χώρο ανάμεσα σε εθνοπολιτισμικές ομάδες στη συνύπαρξη μεταξύ γειτονικών εθνικών κρατών. Κατ' αρχήν θα προσδιοριστούν οι έννοιες εθνοτικότητα, εθνικισμός, έθνος και μειονότητα και θα επισημανθούν οι διαφορετικές τυπολογίες του εθνικισμού και οι φάσεις εξέλιξης του εθνικού κινήματος στην Ευρώπη και στα Βαλκάνια. Στη συνέχεια θα εξεταστούν η μειο-

νοτική προστασία στην Ευρώπη από τον 16ο αιώνα μέχρι το Συνέδριο της Βιέννης (1815), οι οθωμανικές μεταρρυθμίσεις και οι Εθνικοί Κανονισμοί (1839-1876), το «μοντέλο» εθνοτικής συμβίωσης της Ανατολικής Ρωμυλίας (1878-85) και της αυτόνομης Κρητικής Πολιτείας (1898-1913), οι Συνθήκες Ειρήνης των Παρισίων και το σύστημα μειονοτικής προστασίας της Κοινωνίας των Εθνών, η «κοινωνική ληστεία» και η μεταχείριση των σλαβοφώνων στην Ελλάδα και το εθνικό μοντέλο της σοσιαλιστικής Γιουγκοσλαβίας.

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Σχετική βιβλιογραφία θα διανεμηθεί κατά την πρώτη συνάντηση.

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 89 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική

Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική. Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των επιγραφών: βιβλιογραφικά εργαλεία (στις βιβλιοθήκες και στο Διαδίκτυο), αποτύπωση, μεταγραφή, χρονολόγηση και συμπλήρωση επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Χρησιμοποιείται PowerPoint. Προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο. Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα.

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 214 Αρχαία
Ιστορία

Αρχαία Αθηναϊκή Δημοκρατία.

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην ιστορία της αρχαίας Αθηναϊκής δημοκρατίας κατά την ύστερη αρχαϊκή και κλασική περίοδο. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα εξετάσουμε διάφορες πτυχές της αρχαίας Αθηναϊκής δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της γέννησης και ιστορικής εξέλιξής της, τους θεσμούς, τη συμβολή της δημοκρατίας στη δημιουργία της Αθηναϊκής ηγεμονίας, καθώς επίσης και ζητήματα σχετικά με τις κοινωνικές τάξεις και την πολιτική ιδεολογία στην κλασική Αθήνα.

Ζ. Παπακωνσταντίνου, 3 ώρες

Π 212 Βυζαντινή
Ιστορία

Εξουσία και αμφισβήτηση στη βυζαντινή εποχή.

Αναλύεται η βυζαντινή ιδεολογία περί αυτοκρατορικής εξουσίας και η δυνατότητα αμφισβήτησης του ηγεμόνα από πολιτειακούς παράγοντες και λαό. Μελετώνται επίσης ιστορικά γεγονότα που αναδεικνύουν την αμφισβήτηση της κεντρικής εξουσίας, όπως επεμβάσεις πολιτειακών παραγόντων για την καθαίρεση ή ανάδειξη αυτοκράτορα, στρατιωτικά κινήματα με στόχο την ανατροπή του αυτοκράτορα, λαϊκές εξεγέρσεις που εκφράζουν τη δυσφορία των πολιτών απέναντι σε συγκεκριμένες πράξεις και πολιτικές του ηγεμόνα.

Κατά τη διδασκαλία γίνεται χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Ειρ. Χρήστου, 3 ώρες

Π 213 Βυζαντινή
Ιστορία

Η γυναίκα στο Βυζάντιο.

Ο ρόλος της γυναίκας στην πολιτική και κοινωνική ιστορία του Βυζαντίου, ιδιαίτερα κατά τη μέση εποχή. Η άσκηση εξουσίας από γυναίκες, η νομική θέση της γυναίκας σε σχέση με την κοινωνική πρακτική, η γυναίκα στην οικογένεια, στην κοινωνική και οικονομική ζωή της αυτοκρατορίας. Ιστορικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων ιστορικών πηγών.

Κατά τη διδασκαλία γίνεται χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

Π 64 Νεότερη
Ευρωπαϊκή
Ιστορία II

Προπαγανδιστικές στρατηγικές, πολιτικός λόγος και συγκρότηση ταυτοτήτων στην Ευρώπη της Μεταρρύθμισης.

Ενότητα 1η: Ανάλυση της οπτικοποιημένης λουθηρανικής προπαγάνδας στο γερμανικό χώρο. Η καθολική αντι-προπαγάνδα.

Ενότητα 2η: Η προπαγανδιστική αντιπαράθεση στους γαλλικούς θρησκευτικούς πολέμους (1562-1598). Η μετάβαση από τον θρησκευτικό στον πολιτικό λόγο, στην καλβινιστική προπαγάνδα. Η προπαγανδιστική στρατηγική της ακραίας καθολικής Λίγκας (1585-1594).

Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα Power-Point και υποστηρίζεται από ιστοσελίδα.

Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες

Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλάμ (7ος - 14ος αι.).

Στόχος του μαθήματος είναι να παράσχει βασικά στοιχεία για την ιστορία του αραβοϊσλαμικού κόσμου από την εμφάνιση του Ισλάμ (7ος αι.) ως τη γέννηση του Οθωμανικού κράτους (τέλη 13ου αι.). Επισημαίνεται ότι πολλά στοιχεία του αραβοϊσλαμικού πολιτισμού θα υιοθετηθούν αργότερα από τους τουρκικούς λαούς μετά τον εξισλαμισμό τους, ο οποίος είχε σχεδόν ολοκληρωθεί στις αρχές του 11ου αιώνα. Τα στοιχεία αυτά θα διαδοθούν αργότερα από τους Οθωμανούς και σε άλλες περιοχές, όπως η Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Θα εξετασθούν κυρίως η κατάσταση στην Αραβική Χερσόνησο πριν από την γέννηση του Ισλάμ, οι παράγοντες που οδήγησαν στην εμφάνιση και διάδοση της νέας θρησκείας, οι αραβικές κατακτήσεις και οι συνέπειές τους, το Ισλάμ ως θρησκεία, ο θεσμός του Χαλιφάτου, το ισλαμικό δίκαιο, η αραβοϊσλαμική κοινωνία και οι εξελίξεις που αυτή γνώρισε, ο αραβοϊσλαμικός πολιτισμός και οι πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις που τον καθόρισαν, η καλλιέργεια των επιστημών στον αραβοϊσλαμικό κόσμο, καθώς και η αραβοϊσλαμική λογοτεχνία. Τέλος, θα γίνει εκτεταμένη αναφορά στις συνθήκες που οδήγησαν στον πολιτικό κατακερματισμό του αραβοϊσλαμικού κόσμου από τον 10ο αιώνα και εξής και στην εμφάνιση και τον ρόλο των τουρκικών λαών στην πολιτική κονίστρα της Μέσης Ανατολής μέχρι και τον 14ο αιώνα.

Π. Κονόρτας, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία
Μεταπολεμικού
κόσμου II

Ιστορία του μεταπολεμικού κόσμου.

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων, με άξονα την ανάλυση τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 112 Νεότερη και
Σύγχρονη Ιστορία

Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών (19ος - 20ός αιώνας)

Εισαγωγή στην πολιτική και διπλωματική ιστορία των κρατών της Βαλκανικής Χερσονήσου (Βουλγαρία, Ρουμανία, πρώην Γιουγκοσλαβικές χώρες, Αλβανία) κατά τον 19ο και 20ό αιώνα και μέχρι το 1999.

Αντικείμενο των παραδόσεων θα αποτελέσει η επισκόπηση των κύριων πολιτικών και διπλωματικών εξελίξεων της Βαλκανικής από την εθνογένεση των λαών της περιοχής έως την πτώση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού και τον πόλεμο του Κοσόβου. Αρχικά, θα εξεταστούν η συγκρότηση των εθνικών ταυτοτήτων και οι εθνικοαπελευθερωτικές επαναστάσεις, οι κύριες πολιτειακές παράμετροι των νέων εθνικών κρατών και οι αλληλοσυγκρουόμενοι εθνικισμοί. Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί η μετεξέλιξη των βαλκανικών κρατών στον Μεσοπόλεμο, οι βασιλικές δικτατορίες και το ρεύμα του ρεβιζιονισμού. Τέλος, θα συζητηθεί η δομή των σοσιαλιστικών καθεστώτων (με έμφαση στην ιδιοτυπία της Γιουγκοσλαβίας) και οι παράγοντες που οδήγησαν στην πτώση τους καθώς και οι πόλεμοι της

γιουγκοσλαβικής διαδοχής.

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες,

και προαιρετικές εργασίες και βιβλιοπαρουσιάσεις, όπου θα αναλύονται χαρακτηριστικές ιστορικές εξελίξεις της περιοχής, καθώς και από μελέτη χαρτών και ανάγνωση πρωτογενών πηγών, οι οποίες θα διανεμηθούν έντυπες στους φοιτητές.

Π 113 Μεθοδολογικά Προβλήματα της Ιστορίας

Η συγκρότηση της ιστορικής επιστήμης στην Ελλάδα (19ος-20ός αιώνας).

Στο μάθημα επιχειρείται η μελέτη των διαδικασιών συγκρότησης και ανάπτυξης της ιστορικής επιστήμης στην Ελλάδα στο πλαίσιο των πολιτικών και κοινωνικών συγκυριών και συγκριτικά με την ευρωπαϊκή εμπειρία: Η κυριαρχία και παρακμή της γενικής ιστορίας. Η ανάπτυξη του ιστορικού ενδιαφέροντος. Η Μεγάλη Ιδέα και οι ιστορικοί προσδιορισμοί της. Ο Σπ. Ζαμπέλιος και το ελληνοχριστιανικό παρελθόν. Το σχήμα του Κ.Δ. Παπαρηγόπουλου για μια ενιαία και συνεχή εθνική ιστορία. Η ενσωμάτωση της μακεδονικής και βυζαντινής περιόδου. Ο Σπ. Λάμπρος και η συγκρότηση επιστημονικής ιστορίας. Η στροφή προς το Βυζάντιο και την νεοελληνική ιστορία. Ο Γ. Κορδάτος και η εμφάνιση των κομμουνιστικών ιδεών στην ιστορία. Η ανάπτυξη της μαρξιστικής ιστοριογραφίας έως και την ιστορική σύνθεση του Ν. Σβορώνου. Η μελέτη του νεοελληνικού διαφωτισμού και ο Κ. Θ. Δημαράς.

Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Παρακολούθηση προαιρετικού ενισχυτικού φροντιστηρίου που συνδέεται με το περιεχόμενο του μαθήματος Π 11 Αρχαία Ιστορία.

Π. Ράππου

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Χειμερινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες Μαθήματος

ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας

Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας: ορισμοί, αρχές, μέθοδοι και πρακτικές.

Εξετάζονται οι κυριότεροι τρόποι εντοπισμού, αποκάλυψης, χρονολόγησης και μελέτης των αρχαιολογικών καταλοίπων. Επίσης θίγονται ζητήματα όπως η διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, η αρχαιοκαπηλία, η σημασία της αρχαιολογίας, και η αξία της μελέτης του παρελθόντος για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων από την αρχαιολογική έρευνα του ελληνικού (και όχι μόνο) χώρου.

Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην διαδικτυακή πλατφόρμα η-Τάξη (<http://eclass.uoa.gr>).

Προαιρετικές επισκέψεις σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους.

Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες

ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία και Επισκόπηση των πρώιμων και αρχαϊκών χρόνων (περ. 1050-480 π.Χ.).

Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας και

συνοπτική επισκόπηση της περιόδου 1050-480 π.Χ. σύμφωνα με τα αρχαιολογικά δεδομένα. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, μεταλλοτεχνία και κεραμική-αγγειογραφία. Ανάλυση των βασικών προβλημάτων της έρευνας.

Λ. Παλαιοκρασσά-Κόπιτσα, 3 ώρες (για τους φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Κ).

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες (για τους φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Λ-Ω).

ΙΑ 13 Βυζαντινή
Αρχαιολογία Α΄

Γνωριμία με τον κλάδο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας.

Μελέτη της Κοσμικής και Εκκλησιαστικής Αρχιτεκτονικής, της Μνημειακής Ζωγραφικής και της Μικροτεχνίας της περιόδου από τον 4ο ως και τον 7ο αι. μ.Χ. (η-Τάξη: Arch272).

Π. Πετρίδης, 3 ώρες

ΙΑ 15 Ιστορία της
Τέχνης Α΄

Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού.

Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική. Μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα, τοπικές σχολές, δημιουργοί.

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

Β) Υποχρεωτικά κατεύθυνσης

ΙΑ 43 Εμβάθυνση
στην Αρχαιολογία

Α. Μνημειακή Τοπογραφία και Αρχιτεκτονική της Μυκηναϊκής Ελλάδας.

Εισαγωγή στο Μυκηναϊκό πολιτισμό με σύντομη προσέγγιση στις κυριότερες εκφάνσεις του, στην οικονομία και στην κοινωνική κατάσταση. Εξέταση, κατά περιοχές, των σημαντικότερων

μνημείων: Ανακτορικά συγκροτήματα/ακροπόλεις, οικιστικά κατάλοιπα, τάφοι/νεκροταφεία.

Στην ιστοσελίδα του μαθήματος (eclass.uoa.gr) έχουν αναρτηθεί οι σημειώσεις για τους φοιτητές και εικόνες. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας. Εκδρομή στις Μυκήνες, την Τίρυνθα, τη Μιδέα και το Ναύπλιο, καθώς και στη Θήβα, τον Ορχομενό και τον Γλα.

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες

Β. Αρχαιολογία των Μεταβατικών και Πρωίμων Ιστορικών Χρόνων.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εις βάθος μελέτη της περιόδου και κυρίως των αλλαγών που διαπιστώνονται ανάμεσα στην τελευταία Μυκηναϊκή και τη Γεωμετρική περίοδο και οδηγούν στην κοινωνία των Κλασικών Χρόνων.

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην έρευνα και την προβληματική των ρήξεων και εξελίξεων που διαπιστώνει η σύγχρονη αρχαιολογική έρευνα κατά τη συγκριτική μελέτη του Μυκηναϊκού και Γεωμετρικού κόσμου.

Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

Ν. Κούρου, 3 ώρες

Γ. Φορητές εικόνες, εικονογραφημένα χειρόγραφα και μικροτεχνία κατά την Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή περίοδο.

Επισκόπηση γλυπτικής και μικρογλυπτικής, κεραμικής, υαλουργίας, νομισματικής, μεταλλοτεχνίας, αργυροχοίας, σμάλτων και υφασμάτων

καθώς επίσης ζωγραφικής φορητών εικόνων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους εικονογραφικούς κύκλους ιστορημένων χειρογράφων.

Β. Κέπετζη, 3 ώρες

ΙΑ 26 Προϊστορική
Αρχαιολογία

Α. Ο Νεολιθικός πολιτισμός.

Ο νεολιθικός πολιτισμός εμφανίζεται για πρώτη φορά στην Εγγύς Ανατολή γύρω στα 9.000 χρόνια π.Χ. και χαρακτηρίζεται από την εξημέρωση των φυτών και των ζώων και την μόνιμη εγκατάσταση. Μερικές χιλιετίες αργότερα ο πολιτισμός αυτός θα διαδοθεί και σε άλλες περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου όπως στην Ανατολία, την Ελλάδα και την Βαλκανική και από εκεί στην Δυτική Ευρώπη. Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη των συστατικών στοιχείων του νεολιθικού πολιτισμού όπως αυτά εμφανίστηκαν στην Εγγύς Ανατολή και εξελίχτηκαν στη συνέχεια, των μηχανισμών της διάδοσης καθώς και του ευρύτερου φαινομένου της Νεολιθικοποίησης με έμφαση τόσο στον υλικό πολιτισμό (οικονομία, τεχνολογία κλπ) όσο και στα ιδεολογικά συστήματα της εποχής.

Το μάθημα εμπλουτίζεται με τριήμερη εκπαιδευτική εκδρομή και επισκέψεις σε μουσεία.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

Β. Αναζητώντας ανθρώπινα ίχνη μέσα στο νεολιθικό περιβάλλον Ανατολής και Δύσεως.

Στην μελέτη των προϊστορικών περιόδων και κυρίως της Νεολιθικής, οι σχέσεις ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Βασικές κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές καινοτομίες ή μεταβολές σχετι-

ζονται αφενός με τον βαθμό επιρροής του περιβάλλοντος στον άνθρωπο και αφετέρου με τον βαθμό επέμβασης του ανθρώπινου είδους στον φυσικό κόσμο.

Σκοπός του μαθήματος είναι να καταδείξει την σημασία της εφαρμογής των αρχαιο-περιβαλλοντικών μεθόδων στην μελέτη της Προϊστορίας. Μελετώνται ποικίλες πτυχές του νεολιθικού πολιτισμού υπό το πρίσμα της σχέσης ανθρώπου-περιβάλλοντος με στόχο την προσέγγιση και την κατανόηση των επιτευγμάτων του προϊστορικού ανθρώπου, μέσα από την προσπάθειά του να δαμάσει και στη συνέχεια να εκμεταλλευτεί τη φύση. Το μάθημα εμπλουτίζεται με εκπαιδευτική εκδρομή και επισκέψεις σε εργαστήρια και μουσεία.

Α. Καραλή, 3 ώρες

ΙΑ 42 Αρχαιολογία
των Ανατολικών
Πολιτισμών

Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών.

Αντικείμενο της παράδοσης θα αποτελέσει η επισκόπηση της ιστορίας και αρχαιολογίας της Εγγύς Ανατολής κατά την 2η και πρώιμη 1η χιλιετία π.Χ. Θα δοθεί έμφαση στην Ανατολία (Χεττιτική αυτοκρατορία, Φρυγία, Λυδία), την Συροπαλαιστίνη (Υστεροχεττιτικά και Αραμαϊκά βασίλεια, Ισραήλ/ Φιλισταίοι, Χαναανίτες/ Φοίνικες, Ασσυριακή εξάπλωση) και την Αίγυπτο (Νέο Βασίλειο, 3^η Ενδιάμεση Περίοδος). Ιδιαίτερες αναφορές θα γίνουν στα κείμενα της Ανατολής που αναφέρονται στο Αιγαίο (Ahhijawa, Keftiu, Tanaja). Για βιβλιογραφία, εικόνες και τις σημειώσεις του μαθήματος:

<http://eclass.uoa.gr> (ARCH192).

Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες

ΙΑ 108 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της τέχνης των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων από τον Αύγουστο, το 30 π.Χ., όταν τυπικά τελειώνει η Ελληνιστική Εποχή, μέχρι και τον Μ. Κωνσταντίνο. Εξετάζονται επίσης οι αρχές της τέχνης της περιόδου, τόσο στον ιταλικό χώρο (Ετρούσκοι, Δημοκρατική / «Ρεπουμπλικανική» Ρώμη) όσο και στην ελληνιστική Ανατολή, καθώς και η Ύστερη Αρχαιότητα, η μετάβαση δηλαδή στο χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα, μελετώνται τα ιστορικά και κοινωνικό-πολιτικά δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση των καλλιτεχνικών μορφών. Έμφαση δίνεται στην αρχιτεκτονική, τη γλυπτική – ιδίως στο πορτραίτο και τις σαρκοφάγους, τη ζωγραφική / ψηφιδωτά και την κεραμική.

Προϋπόθεση για την κατανόηση του μαθήματος αποτελεί η επιτυχής περάτωση του ΙΑ 12: Κλασική Αρχαιολογίας Β'.

Στ. Κατάκης, 3 ώρες

ΙΑ 44
Μεταβυζαντινή
Αρχαιολογία

Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η αρχαιολογία και η τέχνη της περιόδου από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα, μέσα από τα μνημεία του ελλαδικού χώρου κυρίως, αλλά και των μεγάλων κέντρων του ελληνισμού της εποχής. Μετά από μια εισαγωγή στα γεωγραφικά και ιστορικά δεδομένα, εξετάζονται κατ' αρχάς οι μεγάλες πόλεις και οι μικρότεροι οικισμοί που αναπτύχθηκαν στις τουρκοκρατούμενες και τις

βενετοκρατούμενες περιοχές, με έμφαση στην πολεοδομική οργάνωσή τους και το οδικό δίκτυο που εξασφάλιζε τη μεταξύ τους επικοινωνία. Ακολουθεί το κεφάλαιο της αρχιτεκτονικής, το οποίο διαιρείται σε πέντε ενότητες: α) οχυρωματική, β) αρχιτεκτονική των κατοικιών, γ) ναοδομία, δ) μοναστηριακή αρχιτεκτονική, ε) οθωμανική αρχιτεκτονική. Σε κάθε ενότητα αναλύονται τα κύρια χαρακτηριστικά των αντίστοιχων κατηγοριών μνημείων, μέσα από τα σημαντικότερα δείγματά τους. Το επόμενο κεφάλαιο αφορά την καλλιτεχνική παραγωγή της περιόδου, με αφετηρία τη γλυπτική σε λίθο και σε ξύλο, που συνδέεται κυρίως με την αρχιτεκτονική, και προχωρώντας κατόπιν στην τοιχογραφία, την πιο χαρακτηριστική έκφραση της μεταβυζαντινής τέχνης. Η προσοχή επικεντρώνεται στις δύο κύριες "σχολές" ζωγραφικής του 16ου αιώνα και κατόπιν γίνεται μία επισκόπηση της εξέλιξης της τέχνης αυτής ως τις αρχές του 19ου αιώνα. Το τελευταίο κεφάλαιο εξετάζει στα βασικά τους χαρακτηριστικά τα κύρια πεδία της μεταβυζαντινής μικροτεχνίας: α) ζωγραφική φορητών εικόνων, β) χρυσοκεντητική, γ) αργυροχρυσόχοϊα και δ) κεραμεική.

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση μιας συνολικής εικόνας της αρχιτεκτονικής και καλλιτεχνικής παραγωγής της μεταβυζαντινής περιόδου στην Ελλάδα, ενταγμένης μέσα στο ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο της εποχής. Η θέση και ο ρόλος των τεχνιτών, των παραγγελιοδοτών και των δωρητών στην παραγωγή αυτή, η ανθεκτικότητα της βυζα-

ντινής παράδοσης, οι επιδράσεις από τη δυτική και την οθωμανική τέχνη είναι θέματα στα οποία δίνεται ιδιαίτερη σημασία.

Για την καλύτερη γνωριμία και κατανόηση του αντικειμένου, προβλέπονται επισκέψεις στο Μουσείο του Τομέα, σε Μουσεία και Συλλογές της Αθήνας και σε μεταβυζαντινά μνημεία της Αττικής και -εφόσον υπάρξει δυνατότητα- της Πελοποννήσου.

Β. Κέπετζη, 3 ώρες

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁵

ΣΑ 101 Προϊστορική Αρχαιολογία **Η Κρήτη κατά την εποχή της μυκηναϊκής εξάπλωσης (14ο και 13ο αιώνα π.Χ). Οι αρχαιολογικές μαρτυρίες.**

Εμβάθυνση σε βασικά ζητήματα που αφορούν αυτή τη λιγότερο γνωστή περίοδο της μινωικής Κρήτης. Η χρονολόγηση των κνωσιακών πινακίδων της Γραμμικής Β. Ο χαρακτήρας της αποκαλούμενης «τελικής ανακτορικής περιόδου». Οι «τάφοι των πολεμιστών». Η ΥΜΠ-ΙΙΑ1 περίοδος στην υπόλοιπη Κρήτη. Ο εκμυκηναϊσμός της Κρήτης. Αξιολόγηση με γραπτή εργασία, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση.

Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία.

Ελ. Πλάτων, 3 ώρες

⁵ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

ΣΑ 70 Προϊστορική
Αρχαιολογία

**Η Μέση Εποχή του Χαλκού στην Ηπειρωτική
Ελλάδα και η γένεση του Μυκηναϊκού
κόσμου.**

Οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική. Ταφικά
έθιμα. Κεραμική. Οικονομία και κοινωνία.
Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες.
Επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και
μουσεία.

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

ΣΑ 110
Περιβαλλοντική
Αρχαιολογία Β'

**Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Εργαστηριακές
Πρακτικές της Γεωαρχαιολογίας.**

Κατά τη διάρκεια των ανασκαφικών εργασιών τα
ευρήματα ανευρίσκονται συνήθως θαμμένα στη
γη. Αντικείμενο της Γεωαρχαιολογίας αποτελεί η
μελέτη των ιζημάτων, των πετρωμάτων, του
εδάφους καθώς και άλλων γεωμορφολογικών
παραγόντων, οι οποίοι συμβάλλουν στην
διαμόρφωση της στρωματογραφίας, στην
κατανόηση των συνθηκών σχηματισμού των
αρχαιολογικών αποθέσεων, στα στάδια
διάβρωσης οργανικών και ανόργανων ευρη-
μάτων, στην προέλευση των πρώτων υλών και
γενικότερα στην ταφονομία.

Στο μάθημα αυτό γίνεται προσπάθεια να
απαντηθούν ερωτήματα ζωτικής σημασίας, τα
οποία απασχολούν άμεσα τον αρχαιολόγο, ο
οποίος με τη βοήθεια ορισμένων βασικών
εξειδικευμένων γεωλογικών γνώσεων επιχειρεί
να κατανοήσει τους παράγοντες που επηρεάζουν
την ανασκαφή και στη συνέχεια την ερμηνεία
της. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση
των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες
τεχνολογίες και με πρακτική άσκηση στο

Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας και στο πεδίο.

Το μάθημα είναι συνέχεια του Πιλοτικού ενισχυμένου μαθήματος στα πλαίσια του αναμορφωμένου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, ΕΠΕΑΕΚ, και γίνεται σε συνεργασία με τον καθηγητή Γεωλογίας κο Γ. Φερντέντο και άλλα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών

Υποχρεωτική η παρακολούθηση, η γραπτή και η προφορική παρουσίαση της εργασίας

Α. Καραλή, 3 ώρες

ΣΑ 62 Κλασική
Αρχαιολογία

Ιερά και λατρείες των Πρωίμων Ιστορικών Χρόνων.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των ιερών και της λατρείας των Πρωίμων Ιστορικών Χρόνων, όπως προκύπτουν από τα υλικά κατάλοιπα.

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην προβληματική της ανάπτυξης των ιερών των Ιστορικών Χρόνων. Προσεγγίζονται θέματα που σχετίζονται με κοινωνικές δομές της περιόδου στα πλαίσια των δυνατοτήτων που προσφέρει η αρχαιολογική έρευνα.

Το σεμινάριο θα φιλοξενήσει και διαλέξεις ερευνητών που ασχολούνται με σχετικά θέματα. Υποχρεωτική η γραπτή εργασία και η παρουσίασή της. Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

Ν. Κούρου, 3 ώρες

ΣΑ 60 Κλασική
Αρχαιολογία

Ιερά και Τελετουργία: Η Θυσία.

Το σεμινάριο εξετάζει την τελετουργία της θυσίας στο πλαίσιο των επίσημων εορτών των αρχαίων ελληνικών πόλεων, τα εμπλεκόμενα σε αυτήν αντικείμενα και τους χώρους τέλεσής της.

Σεμινάριο με υποχρεωτική εκπόνηση εργασίας (προφορικά και γραπτά), συνοδευόμενο από επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους ιερών.

Λ. Παλαιοκρασά-Κόπιτσα, 3 ώρες

ΣΑ 33 Κλασική
Αρχαιολογία

Κεραμική και Κοροπλαστική της Ελληνιστικής περιόδου.

Τεχνική, διακόσμηση, εργαστήρια, διάδοση τύπων.

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

ΣΑ 45 Βυζαντινή
Αρχαιολογία

Όψεις του υλικού πολιτισμού στο Βυζάντιο: αρχαιολογικές μαρτυρίες, τεχνίτες, εργαστήρια.

Με βάση τα αρχαιολογικά κατάλοιπα, τις απεικονίσεις και τις γραπτές πηγές θα εξεταστούν αντικείμενα καθημερινής χρήσης, όπως πήλινα και γυάλινα αγγεία, χάλκινα αντικείμενα, λίθινα σκεύη, εργαλεία, σύνεργα, κοσμήματα, ενδύματα, υφάσματα, εξαρτήματα ένδυσης, μουσικά όργανα κ.ά. Θέματα που αφορούν στους τεχνίτες και τα εργαστήρια που τα παρήγαγαν αλλά και στους χρήστες θα αποτελέσουν επίσης αντικείμενο συζήτησης.

Το μάθημα είναι σεμιναριακό και η εκπόνηση εργασιών είναι υποχρεωτική. Η βαθμολογία στηρίζεται στη γραπτή εργασία, συνυπολογίζονται όμως η συμμετοχή στο μάθημα και η προφορική ανάπτυξη του θέματος. Στη

διδασκαλία θα χρησιμοποιηθούν τα μέσα που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

Σ. Καλοπίση-Βέρτη, 3 ώρες

ΣΑ 50 Βυζαντινή
Αρχαιολογία

Πολεοδομία Ελλαδικών πόλεων (2ος – 7ος αι. μ.Χ.).

Γνωριμία με την πολεοδομική εξέλιξη των ελλαδικών πόλεων από τον 2ο ως τον 7ο αι. με έμφαση στις μεταμορφώσεις που επέφερε ο 6ος αι. Σχέσεις αστικού χώρου και υπαίθρου. Μελέτη περιπτώσεων.

Σεμινάριο με υποχρεωτική παρακολούθηση και εργασίες. Εκπαιδευτική εκδρομή στους Δελφούς (κωδικός η-Τάξης: Arch162).

Π. Πετρίδης, 3 ώρες

ΣΑ 90 Βυζαντινή
Αρχαιολογία

Βυζαντινή κοινωνία και τέχνη κατά την εικονομαχική και μεταεικονομαχική περίοδο. Η περίπτωση της Κάτω Ιταλίας, κυρίως μέσα από εικονογραφημένα χειρόγραφα.

Β. Κέπετζη, 3 ώρες

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

ΙΑ 74 Προϊστορική
Αρχαιολογία

Η Προϊστορία της Κύπρου.

Εξετάζεται συνοπτικά η ανάπτυξη των πρώιμων κοινωνιών στο νησί, δηλ. της νεολιθικής και χαλκολιθικής περιόδου, ενώ παράλληλα επιχειρείται η σύνδεση της τελευταίας με τις εξελίξεις της Εποχής του Χαλκού. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα κοινωνικά φαινόμενα που χαρακτηρίζουν την Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Χαλκοκρατία. Αναλύονται ζητήματα χωροοργάνωσης, παραγωγικών διαδικασιών και

θεσμικών μεταβολών (διοίκηση, οικονομία, θρησκεία) στη διάρκεια της μακράς αυτής περιόδου, μέσα από τη μελέτη των υλικών καταλοίπων. Η πολιτισμική φυσιογνωμία του νησιού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των σημαντικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα στην ανατολική Μεσόγειο κατά την εποχή αυτή.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Επίσης, το μάθημα συμπληρώνεται με επισκέψεις σε μουσειακές συλλογές κυπριακών αρχαιοτήτων στην Αθήνα.

Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες

ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία

Η εμφάνιση και εξέλιξη του ανθρώπου και οι πρώτες κοινωνίες.

Η εμφάνιση του ανθρώπου στην Αφρική και η παραγωγή των πρώτων λίθινων εργαλείων σηματοδοτούν την αρχή της Παλαιολιθικής εποχής, γύρω στα 2,5 εκ. χρόνια π. Χ., το τέλος της οποίας επέρχεται στα 10.000 χρόνια π.Χ., με την άνοδο της θερμοκρασίας και τις μεγάλες κλιματολογικές αλλαγές που ακολούθησαν. Η Παλαιολιθική εποχή χαρακτηρίζεται επίσης από την σύσταση των πρώτων ανθρωπίνων ομάδων και την οργάνωση και λειτουργία των πρώτων κοινωνιών. Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη των συνθηκών εμφάνισης και εξέλιξης του ανθρώπου κατά τη διάρκεια της Παλαιολιθικής εποχής, τόσο από την πλευρά της φυσικής όσο και της κοινωνικής ανθρωπολογίας. Θα μελετηθούν κατά σειρά η Πρώιμη Παλαιολιθική στην Αφρική και την Ευρώπη και η επινόηση των πρώτων εργαλείων, η Μέση Παλαιολιθική και τα

επιτεύγματα του ανθρώπου του Νεάντερταλ και τέλος η Υστερη Παλαιολιθική και ο πολιτισμός του Σύγχρονου άνθρωπου. Ιδιαίτερη μνεία θα γίνει στα αρχαιολογικά ευρήματα της Ελλάδας και της Βαλκανικής.

Το μάθημα εμπλουτίζεται με προβολή ντοκουμαντέρ και επισκέψεις σε μουσεία. Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν συμμετοχή σε ανασκαφή παλαιολιθικής θέσης στη Γαλλία.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

ΙΑ 203 Προϊστορική
Αρχαιολογία

Μέθοδοι, Υλικά, Τεχνικές.

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών σε θέματα που θεωρούνται δεδομένα και γνωστά γι' αυτούς, αλλά συχνά δεν είναι. Θα συζητηθούν θεωρητικά ζητήματα δεοντολογίας και μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας και πρακτικοί τρόποι καταγραφής και μελέτης του αρχαιολογικού υλικού με στόχο τη δημοσίευση ή την εκπόνηση επιστημονικών εργασιών. Επίσης, θα συζητηθούν θέματα ορολογίας και μετάφρασης. Θα γίνει αναφορά σε υλικά και τις τεχνικές της επεξεργασίας τους, στη χρήση και τη διακίνησή τους στο προϊστορικό Αιγαίο, όπως π.χ. στον πήλο και στην κατασκευή αγγείων.

Προαιρετικές εργασίες.

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

ΙΑ 210
Αρχαιολογία των
Ανατολικών
Πολιτισμών

Αρχαιολογία της Ανατολίας, Συρίας και Μεσοποταμίας (3η -2η χιλ. π.Χ.).

Το μάθημα στοχεύει να προσφέρει με τρόπο απλό και κατανοητό μία επισκόπηση της αρχαιολογίας της Ανατολίας, Συρίας και

Μεσοποταμίας κατά την 3^η και 2^η χιλιετία π.Χ. Οι φοιτητές θα μελετήσουν χαρακτηριστικά κείμενα των διαφόρων περιόδων και θα ασκηθούν στην εικονογραφική ανάλυση τέχνηρων της αρχαίας Εγγύς Ανατολής. Υποχρεωτική η σύνταξη και παρουσίαση μικρών γραπτών εργασιών. Το μάθημα θα προετοιμάσει το σεμινάριο ΣΑ 25. Για βιβλιογραφία, εικόνες και τις σημειώσεις του μαθήματος: <http://eclass.uoa.gr> (ARCH268).

Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες

ΙΑ 115 Κλασική
Αρχαιολογία

Τα ιερά της Ολυμπίας, των Δελφών, της Ισθμίας και της Νεμέας.

Τα πανελλήνια ιερά εξετάζονται κυρίως από τη σκοπιά της τοπογραφίας και της αρχιτεκτονικής εξέλιξης. Θίγονται ακόμη θέματα λατρείας και αναθηματικών πρακτικών, καθώς και εκδηλώσεις άσκησης πολιτικής επιρροής (η-Τάξη ARCH 238).

Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με εκπαιδευτική εκδρομή. Προϋπόθεση για την επιλογή του συγκεκριμένου μαθήματος αποτελεί η επιτυχής περάτωση των μαθημάτων κλασικής αρχαιολογίας α' και β' εξαμήνων.

Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες

ΙΑ 201 Κλασική
Αρχαιολογία

Η γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων (323-30 π.Χ.).

Η γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων είναι εξαιρετικά πλούσια σε θεματολογία και στυλιστικά ρεύματα. Διακρίνεται ταυτόχρονα για την κατάκτηση της τρίτης διάστασης και τις επαναστατικές τάσεις αλλά και για τον

κλασικισμό της και αναπτύσσεται η τέχνη του πορτραίτου. Η Αθήνα χάνει την πρωτοκαθεδρία σαν καλλιτεχνικό κέντρο και το κέντρο βάρους μετατοπίζεται στην Αλεξάνδρεια, την Πέργαμο και την Ρόδο.

Ο. Παλαγγιά, 3 ώρες

ΙΑ 122 Ιστορία της Τέχνης **Όροι και τάσεις στη Νεότερη Τέχνη.**
Παρουσιάζονται ορισμοί και κατευθύνσεις των εικαστικών κινημάτων του 20ού αιώνα έως και τη δεκαετία του 1940. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Εργασίες προαιρετικές.
Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

ΙΑ 204 Ιστορία της Τέχνης **Η Ευρωπαϊκή Χαρακτική, 15ος-18ος αιώνας. Τάσεις, δημιουργοί, τεχνικές/ μέθοδοι.**
Εξετάζονται οι τεχνοτροπικές τάσεις και οι σημαντικοί καλλιτέχνες από την περίοδο της Αναγέννησης έως την περίοδο του Ροκοκό, με διάκριση των όρων *ζωγράφος-χαρακτής*, ενώ γίνεται και αναλυτική προσέγγιση των τεχνικών/μεθόδων χάραξης-εκτύπωσης.
Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες, καθώς και με υποχρεωτικές επισκέψεις σε εργαστήρια χαρακτικής για κατανόηση της τεχνολογίας των εκτυπώσεων. Εργασίες προαιρετικές.
Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

Εαρινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες

Μαθήματος

ΙΑ 02 Προϊστορική
Αρχαιολογία

Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου.

Γενική επισκόπηση. Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, ταφικά έθιμα, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Γίνεται προσπάθεια ανασύνθεσης της καθημερινής ζωής, της οικονομίας και της οργάνωσης των κοινωνιών του Προϊστορικού Αιγαίου.

Στην η-Τάξη του μαθήματος έχουν αναρτηθεί για τους φοιτητές σημειώσεις, εικόνες και βιβλιογραφία (<http://eclass.uoa.gr>).

Επίσης προβλέπονται φροντιστήρια στο Αρχαιολογικό Σπουδαστήριο και επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.

N. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες (για τους φοιτητές με αρχικό επωνύμου από Α έως και Θ).

A. Παπαδημητρίου-Γραμμένου, 3 ώρες (για τους φοιτητές με αρχικό επωνύμου από Ι έως και Ν).

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες (για τους φοιτητές με αρχικό επωνύμου από Ξ έως και Ω).

ΙΑ 10 Προϊστορική
Αρχαιολογία

Μινωική Αρχαιολογία.

A. Εξετάζονται όλες οι περιόδους ανάπτυξης και εξέλιξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην τοπογραφία και την αρχιτεκτονική (οικιστική και ταφική). Παράλληλα όμως, εξετάζεται συνοπτικά η εξέλιξη των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντιανουργία και τοιχογραφία), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική Ανακτορική περίοδο.

Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες (φοιτητές που το επώνυμό τους αρχίζει από Α-Μ).

B. Εξετάζονται όλες οι περιόδους ανάπτυξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντιανουργία, τοιχογραφία κ.ά), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική Ανακτορική περίοδο.

Ελ. Πλάτων, 3 ώρες (φοιτητές που το επώνυμό τους αρχίζει από Ν-Ω).

Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

ΙΑ 12 Κλασική
Αρχαιολογία Β'

Αρχαιολογία των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων (480 π.Χ. - 1ος αι. π.Χ.).

Ιστορικό πλαίσιο. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, κεραμική-αγγειογραφία. Στάδια εξέλιξης και βασικοί χαρακτήρες. Προβλήματα της έρευνας.

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες (για τους φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Κ).

Στ. Κατάκης, 3 ώρες (για τους φοιτητές των

οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Ω).

ΙΑ 14 Βυζαντινή
Αρχαιολογία Β'

Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ. Χ.).

Εξετάζονται η τυπολογία και η εξέλιξη της βυζαντινής αρχιτεκτονικής καθώς και τα βασικά εικονογραφικά στοιχεία και οι κύριες τεχνοτροπικές τάσεις της βυζαντινής μνημειακής ζωγραφικής. Επισκέψεις σε βυζαντινά μνημεία της Αθήνας και εκδρομή στη μονή Οσίου Λουκά.

Έχει δημιουργηθεί ιστοσελίδα με αναλυτικό διάγραμμα και βιβλιογραφία (η-Τάξη:ARCH 169).

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τις δυνατότητες που προσφέρει η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών.

Β. Κέπετζη, 3 ώρες, για τους φοιτητές των οποίων το επώνυμο αρχίζει από Α-Λ.

Σ. Καλοπίση-Βέρτη, 3 ώρες, για τους φοιτητές των οποίων το επώνυμο αρχίζει από Μ-Ω.

ΙΑ 16 Ιστορία της
Τέχνης Β'

Η Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές σχολές, δημιουργοί.

Εξετάζεται η τέχνη (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική) του 17ου και του 18ου αιώνα στον ευρωπαϊκό χώρο. Διακρίνονται οι ιδιαιτερότητες των τεχνοτροπιών και οι επιμέρους τάσεις που αναπτύσσονται, με αναφορά σε καλλιτέχνες. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

ΙΑ 17 Εισαγωγή
στην Επιστήμη
της Ιστορίας της
Τέχνης

Ιστορία της Τέχνης: Βασικές αρχές.

Εξετάζονται οι μεθοδολογικοί τρόποι προσέγγισης και ερμηνείας των έργων της τέχνης που αφορούν την ζωγραφική, την γλυπτική και την αρχιτεκτονική. Παράλληλα διδάσκεται η ιστορία της τέχνης στις βασικές της χρονικές περιόδους, καθώς και η ορολογία τάσεων και κινημάτων, μέσα από τα έργα βασικών εκπροσώπων (καλλιτεχνών).

Α. Σχινά, 3 ώρες

Β) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά κατεύθυνσης

ΙΑ 21 Τοπογραφία -
Αρχιτεκτονική -
Πολεοδομία -
Ανασκαφική

Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών κατά τους αρχαίους και πρωτοβυζαντινούς χρόνους.

Σύντομη εισαγωγή για την ιστορία της πόλεως, την ιστορία, τη διαδρομή και τα κατάλοιπα των τειχών κατά εποχές, καθώς και πλήρης παρουσίαση των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της Ακροπόλεως, της Νότιας κλιτύος, της Αρχαίας και της Ρωμαϊκής Αγοράς, του Κεραμεικού και του Ολυμπείου. Επίσκεψεις στους αρχαιολογικούς χώρους (η-Τάξη: ARCH 220).

Για την ανασκαφική θα αναρτηθεί ανακοίνωση στην αρχή του εαρινού εξαμήνου.

Α. Παλαιοκρασσά, 3 ώρες.

Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες.

Π. Πετρίδης, 3 ώρες

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

ΙΑ 31 Κλασική
Αρχαιολογία Γ'

Α. Αρχαϊκά Αγάλματα και Ανάγλυφα.

Από το Λατομείο στο Χώρο Ανίδρουσής τους. Υλικά, Τεχνική, Τύποι και Θέματα, Στάδια Εξέλιξης, Χρονολόγηση, Ερμηνεία, Κέντρα Γλυπτικής, Γλύπτες.

Το μάθημα αυτό πλαισιώνεται από: α) αναλυτικό διάγραμμα και βιβλιογραφία στην η-Τάξη του μαθήματος, β) CD στο Ηλεκτρονικό Εργαστήριο Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8ος όρ.) για χρήση των φοιτητών και γ) από επισκέψεις σε αρχαιολογικά μουσεία.

Γ. Αλευρά, 3 ώρες

Β. Κλασική Αρχιτεκτονική.

Εξετάζονται οι ναοί και τα ιερά της Ελλάδας από το 600 π.Χ. έως τον 1ο αιώνα π.Χ. Γίνεται επισκόπηση των συστατικών των ιερών και αποτυπώνεται με τρόπο συστηματικό η εξέλιξη του δωρικού και του ιωνικού ρυθμού. Θίγεται το ζήτημα της οργάνωσης του ιερού, της σημασίας του αρχαίου ελληνικού ναού ως προϊόν σχεδίασης και των οργανικών λεπτομερειών. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία. Το μάθημα εμπλουτίζεται με διαλέξεις διακεκριμένων αρχιτεκτόνων.

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες

ΙΑ 29 Ιστορία
Τέχνης

Η νεοελληνική τέχνη (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, αρχιτεκτονική), 19ος και 20ός αι.

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

Επιλεγόμενα

A. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁶

ΣΑ77 Περιβαλ-
λοντική
Αρχαιολογία Α'

Θεωρητικές και Πρακτικές Προσεγγίσεις της Βιοαρχαιολογίας.

Σε σπήλαια, ανοικτές θέσεις, σε οικισμούς, σε ανάκτορα, σε τάφους έρχονται στο φως τέχνηρα, όπως αγγεία, ειδώλια, εργαλεία κ.ά. αλλά και περιβαλλοντικά κατάλοιπα, οστά, δόντια κ.ά. Στο μάθημα αυτό, μέσα από την εξέταση του ανθρώπινου σκελετού, των φυτικών και ζωικών καταλοίπων καθώς και του μαλακολογικού υλικού, αναδεικνύεται η σημασία και η συμβολή της μελέτης των αρχαιοπεριβαλλοντικών καταλοίπων.

Το μάθημα έχει ως στόχο την παράθεση των σημαντικότερων επιστημονικών μεθόδων συλλογής, μελέτης και αξιοποίησης των αρχαιοπεριβαλλοντικών καταλοίπων για μια ολοκληρωμένη ανασύσταση του περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο αποτυπώθηκαν οι προσπάθειες, οι δραστηριότητες, τα επιτεύγματα αλλά και οι ελπίδες του νεολιθικού ανθρώπου. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες και με πρακτική άσκηση στο Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας.

Υποχρεωτική η παρακολούθηση, η γραπτή και η προφορική παρουσίαση της εργασίας.

Λ. Καραλή, 3 ώρες

ΣΑ 22 Προϊστορική **Μινωική Κεραμική: Τυπολογική εξέλιξη και**

⁶ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

Αρχαιολογία

διακοσμητικοί ρυθμοί.

Τα βασικά στάδια εξέλιξης της μινωικής κεραμικής. Τεχνικές, τυπολογία, διακοσμητικοί ρυθμοί, ανά περίοδο. Τα κυριότερα προβλήματα που αφορούν τη χρονολόγηση κεραμικών ομάδων. Αξιολόγηση με γραπτή εργασία, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση.

Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία.

Ελ. Πλάτων, 3 ώρες

ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία

Προϊστορικές λιθοτεχνίες και λίθινα εργαλεία.

Οι προϊστορικές λιθοτεχνίες και τα λίθινα εργαλεία συνιστούν ένα νέο σχετικά γνωστικό αντικείμενο της αρχαιολογικής έρευνας στη χώρα. Ως τεκμήρια ανθρώπινης δραστηριότητας, αποτελούν μια σημαντική κατηγορία αρχαιολογικού υλικού που απαντά σε όλες τις εποχές, από την Παλαιολιθική έως και την Υστερη Εποχή του Χαλκού. Τα λίθινα αποτελούν το κλειδί για την διερεύνηση και κατανόηση της ανθρώπινης νοημοσύνης, συμπεριφοράς και δεξιότητας. Στο μάθημα παρουσιάζεται το ιστορικό της έρευνας των λίθινων εργαλειοτεχνιών από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σχολιάζεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό υποβαθρο της έρευνας και αναπτύσσονται οι τέσσερις βασικοί άξονες της μελέτης: προσδιορισμός και διακίνηση των λίθινων πρώτων υλών, τεχνικές παραγωγής των εργαλείων και εγχειρηματικές αλυσίδες, τυπολογική προσέγγιση και λειτουργική ανάλυση. Υπογραμμίζεται η συμβολή της πειραματικής αρχαιολογίας στη κατανόηση της παραγωγής και

χρήσης των λίθινων εργαλείων.

Το μάθημα εμπλουτίζεται με πρακτική άσκηση σε λίθινες προϊστορικές συλλογές (Αττική, Ιόνια νησιά). Εκπόνηση σεμιναριακής εργασίας.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

ΣΑ 25 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών

Διαπολιτισμικές επαφές στην Ανατολική Μεσόγειο κατά την Υστερη Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου.

Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη των διαπολιτιστικών σχέσεων (στην τέχνη, το εμπόριο και την θρησκεία) μεταξύ Ανατολίας, Συροπαλαιστίνης, Αιγύπτου και του Αιγαίου από την αρχή της ΥΕΧ μέχρι και τον 8ο αι. π.Χ. Για βιβλιογραφία βλ. η-Τάξη (ARCH207).

Απαραίτητη είναι η παρουσίαση και συγγραφή σεμιναριακής εργασίας. Προϋπόθεση για την επιλογή του συγκεκριμένου μαθήματος αποτελεί η επιτυχής περάτωση του ΙΑ 42 ή του ΙΑ 210.

Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες

ΣΑ 300 Κλασική Αρχαιολογία

Πήλινα ειδώλια και λατρείες των Μετανακτορικών και των Πρωίμων Ιστορικών Χρόνων.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των ειδωλίων και των λατρειών των Μετανακτορικών και Πρωίμων Ιστορικών Χρόνων.

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση της εξέλιξης των τύπων και των τεχνοτροπιών των ειδωλίων, καθώς και των λατρειών στις οποίες χρησιμοποιούνται. Το σεμινάριο θα φιλοξενήσει και διαλέξεις ερευνητών που ασχολούνται με σχετικά θέματα. Υποχρεωτική η γραπτή εργασία και η παρουσίασή της. Η διδασκαλία θα

εμπλουτίζεται με τη χρήση δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

N. Κούρου, 3 ώρες

ΣΑ 24 Κλασική
Αρχαιολογία

Ιερά της Αττικής. Τοπογραφία και λατρεία.

Το σεμινάριο εξετάζει ζητήματα της τοπογραφίας και της αρχιτεκτονικής μορφής των σημαντικότερων ιερών της Αττικής και της λατρείας των διαφόρων θεοτήτων που ασκούνταν σε αυτά.

Σεμινάριο με υποχρεωτική εκπόνηση εργασίας (προφορικά και γραπτά), συνοδευόμενο από επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους των ιερών που θα εξετασθούν, καθώς και στα σχετικά μουσεία (όπου υπάρχουν).

Λ. Παλαιοκρασσά-Κόπιτσα, 3 ώρες

ΣΑ 209
Αρχαιολογία των
Ρωμαϊκών Χρόνων

Ελληνικές πόλεις και ιερά κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο.

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εξέταση της εικόνας των ελληνικών πόλεων και ιερών κατά τους ρωμαϊκούς αυτοκρατορικούς χρόνους (30 π.Χ. - 4ος αι. μ.Χ.). Ποιες αλλαγές επέρχονται και πού οφείλονται; Αυτοκρατορική λατρεία, αυτοκρατορικές και ιδιωτικές χορηγίες. Οι ευεργεσίες ως μέσο ατομικής προβολής.

Σεμινάριο με υποχρεωτική εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας. Προϋπόθεση για την κατανόηση του σεμιναρίου είναι η επιτυχής περάτωση του υποχρεωτικού μαθήματος κατεύθυνσης ΙΑ 108 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων.

Στ. Κατάκης, 3 ώρες

ΣΑ 118 Ιστορία της Τέχνης **Ιστοριογραφία της Νεοελληνικής Τέχνης, 19ος-20ός αιώνας. Φορείς και κείμενα.**
Μελετώνται –σε στενή συνάφεια με τα εικαστικά ρεύματα– κείμενα που σχολιάζουν έργα και δημιουργούς.
Σεμινάριο με υποχρεωτική εργασία. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.
Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

ΙΑ 200 Προϊστορική Αρχαιολογία **Εμβάθυνση στο Μυκηναϊκό Πολιτισμό.**
Εξέταση των βασικών εκφάνσεων της Μυκηναϊκής Τέχνης, αρχιτεκτονική, ζωγραφική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία, ώστε να προσδιορισθεί το πλαίσιο του Μυκηναϊκού πολιτισμού και να γίνει σαφέστερη η πολιτική, κοινωνική και οικονομική του οργάνωση. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας. Προβλέπονται επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας.
Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες

ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία **Μινωική Εικονογραφία.**
Εξετάζεται η Μινωική εικονογραφία μέσα από την τέχνη της μεγάλης ζωγραφικής (τοιχογραφίες), σε συνδυασμό με την αντίστοιχη θεματική της σφραγιδογλυφίας, της ελεφαντουργίας, φαγεντιανουργίας και λιθοτεχνίας. Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση και

συζήτηση των ζητημάτων που θέτει η εικονογραφία αναφορικά με την πρόσληψη και την ερμηνεία των εικόνων αλλά και τη σημασία τους για τη μινωική κοινωνία.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες

ΙΑ 207 Κλασική
Αρχαιολογία

Αρχαία Ελληνική Πλαστική και ο Ρόλος της ως Φορέα Αρχαίας και Σύγχρονης Ιδεολογίας.

Προσεμινάριο με υποχρεωτική συνοπτική προφορική και γραπτή παρουσίαση από τους φοιτητές επιλεγμένων χαρακτηριστικών έργων της αρχαίας ελληνικής πλαστικής από τους γεωμετρικούς έως και τους ελληνιστικούς χρόνους. Ειδικότερα, θα εξετασθούν κατά αρχαιολογικές περιόδους τα χαρακτηριστικά μορφολογικά γνωρίσματα, οι εικονογραφικοί τύποι και τα θέματα, η ερμηνεία, το ιδεολογικό υπόβαθρο και μήνυμα αυτών των έργων. Το μάθημα επιδιώκει να ασκήσει τις/τους φοιτήτριες/ές α) στη συστηματική περιγραφή-τεχνοτροπική και εικονογραφική ανάλυση-χρονολόγηση-ερμηνεία-εξιχνίαση του ιδεολογικού μηνύματος των έργων για τον αρχαίο αλλά και τον σύγχρονο άνθρωπο και β) στη συγγραφή γραπτών εργασιών.

Γ. Αλευρά, 3 ώρες

ΙΙ 89 Εισαγωγή στην
Αρχαία Ελληνική
Επιγραφική

Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική.

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους προσέγγισης και

μελέτης των επιγραφών: βιβλιογραφικά εργαλεία (στις βιβλιοθήκες και στο Διαδίκτυο), αποτύπωση, μεταγραφή, χρονολόγηση και συμπλήρωση επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Χρησιμοποιείται PowerPoint. Προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο. Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα. Σ. *Ανεζίρη*, 3 ώρες

ΙΑ 141 Βυζαντινή
Αρχαιολογία

Βυζαντινή αρχιτεκτονική και ζωγραφική: Το παράδειγμα της βυζαντινής Αθήνας. Πρακτική άσκηση, ορολογία, ερμηνεία.

Προσεμινάριο που στοχεύει να ασκήσει τον/τη φοιτητή/τρια με τρόπο απλό και κατανοητό να προσεγγίσει έργα βυζαντινής αρχιτεκτονικής και ζωγραφικής και να εμβαθύνει στην κατανόηση και ερμηνεία τους. Θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε βυζαντινά μνημεία της Αθήνας και των περιχώρων καθώς και σε μουσεία και εκθέσεις. Οι φοιτητές θα ασκηθούν στην περιγραφή, την ορθή χρήση της ορολογίας, την εικονογραφική και τεχνοτροπική ανάλυση, την ερμηνεία. Υποχρεωτική η σύνταξη και παρουσίαση συνοπτικών γραπτών εργασιών. Σ. *Καλοπίση-Βέρτη*, 3 ώρες

ΙΑ 205 Ιστορία της
Τέχνης

Η Ευρωπαϊκή Χαρακτική, 19ος-20ός αιώνας. Τάσεις, δημιουργοί, τεχνικές/μέθοδοι.

Εξετάζονται οι τεχνοτροπικές τάσεις από την

περίοδο του Κλασικισμού έως το τέλος του 20ού αιώνα, με αναφορά σε σημαντικούς καλλιτέχνες, στους οποίους η διάκριση των όρων *ζωγράφος-χαρακτήης* αποκτά και άλλες διαστάσεις, με τη χρήση νεότερων τεχνικών/μεθόδων χάραξης-εκτύπωσης. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες, καθώς και με υποχρεωτικές επισκέψεις σε εργαστήρια χαρακτηριστικής για κατανόηση της τεχνολογίας των εκτυπώσεων. Εργασίες προαιρετικές.

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ο Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους τους φοιτητές, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, να παρακολουθήσουν ειδικές πρακτικές ασκήσεις που προσφέρονται από μέλη ΕΕΔΙΠ του τομέα.

Τα μαθήματα θα γίνονται και στα δύο εξάμηνα, θα σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα μέλους ΔΕΠ και θα έχουν δίωρη διάρκεια.

Α. Εφαρμογές σε τεχνικές και υλικά της Γλυπτικής (σε σχέση με τα μαθήματα που άπτονται θεμάτων γλυπτικής)

Χειμερινό Εξάμηνο:

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών μορφών και η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες. - Μέσα της Γλυπτικής. - Τεχνικές: συμβατικές μέθοδοι και ιδίωμα. - Οπτικά και απτικά φαινόμενα: επικοινωνία και απόκριση. - Από τη σπουδή στο πρόπλασμα: θετικός και αρνητικός χώρος, - σχεδιαστική αντιμετώπιση των στοιχείων της σύνθεσης: γραμμή, σχήμα και φόρμα, αναλογίες, κλίμακα και μέγεθος, τονική και ποσοτική τάξη, ρυθμός και ποικιλία, υφή, χρώμα. - Προσθετικός και αφαιρετικός τρόπος πλαστικής. - Ολόγλυφο/ανάγλυφο έργο: ειδικά προβλήματα και διαφορές. - Ασκήσεις στα τέσσερα είδη του αναγλύφου.

Λάμπρος Αραχωβίτης

Εαρινό Εξάμηνο:

Κλίμακες και αναλογίες: πρακτικές γεωμετρικές μέθοδοι μεταφοράς σημείων, σμίκρυνσης και μεγέθυνσης. - Κλασικοί, μεσαιωνικοί και αναγεννησιακοί κανόνες και πειράματα. - Μήτρες και εκμαγεία: οι τεχνικές παραγωγής αντιγράφων από την αρχαιότητα έως σήμερα. - Οι αισθητές ιδιότητες των υλικών και οι εφαρμογές τους: Τερακότα – Χαλκοχτυτική – Μαρμαρογλυπτική (με επισκέψεις σε εργαστήρια).

Λάμπρος Αραχωβίτης

B. Τεχνικές συντήρησης στην ανασκαφή και στο εργαστήριο (σε σχέση με το μάθημα ΙΑ 25 Τοπογραφία - Ανασκαφική)

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

Εξετάζονται οι «πρώτες βοήθειες» που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή απόσπαση αντικειμένων με μεγάλο βαθμό φθοράς. Παρουσιάζονται επίσης οι τεχνικές συντήρησης των αρχαιολογικών ευρημάτων, καθώς και η τεχνολογία κατασκευής τους. Η διδασκαλία μπορεί να εμπλουτιστεί με επισκέψεις σε χώρους όπου εκτελούνται εργασίες συντήρησης.

Μισέλ Ρογκενμπούκε

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Ο χώρος της Προϊστορικής Αρχαιολογίας διοργανώνει σειρά ελεύθερων σεμιναρίων για την αρχαιομετρία, τα οποία μπορούν να παρακολουθήσουν όσοι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές ενδιαφέρονται.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Αρχαιομετρικές προσεγγίσεις στη μελέτη της αρχαίας κεραμικής.

Εκτός από την παραδοσιακή προσέγγιση για τη χρονολόγηση, τη μορφή και διακόσμηση των αγγείων, τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται στη μελέτη των κεραμικών συνόλων αρχαιομετρικές μέθοδοι ανάλυσης που αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για την αρχαιολογική ερμηνεία. Το ελεύθερο αυτό σεμινάριο χωρίζεται σε δύο μέρη, στα οποία εξετάζονται οι

αρχαιομετρικές αναλύσεις για την παραγωγή και τη διακίνηση της κεραμικής από τη Δρ. Ελένη Νοδάρου (Ινστιτούτο Μελέτης Προϊστορίας του Αιγαίου Αν. Κρήτης), και για τα οργανικά κατάλοιπα από το εσωτερικό των αγγείων από τη Δρ. Μαρία Ρούμπου (Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και University of Bradford).

Δίωρο σεμινάριο, με επισκέψεις σε αρχαιομετρικά εργαστήρια της Αθήνας.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Αρχαιομετρικές προσεγγίσεις στη μελέτη της αρχαίας μεταλλουργίας

Παρουσιάζονται τα βασικότερα στάδια της επεξεργασίας των μετάλλων και της παραγωγής μεταλλικών αντικειμένων. Επίσης, γίνεται συνοπτική αναφορά στις βασικότερες αρχαιομετρικές μεθόδους ανάλυσης για την διαπίστωση της προέλευσης των πρώτων υλών, της τεχνολογίας κατασκευής και της διακίνησης των μεταλλικών αντικειμένων. Τα σεμινάρια προσφέρονται από τους Δρ. Μυρτώ Γεωργακοπούλου, Δρ. Μιχάλη Καταπότη και Χάρη Τσέλιο.

Δίωρο σεμινάριο, με επισκέψεις σε αρχαιομετρικά εργαστήρια της Αθήνας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας (σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας (Υποχρεωτικά):
ΙΑ 01 (ΚΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο).

Χρ. Κανελλόπουλος.

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ02 (ΚΙΑ 02) Προϊστορική - Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Αρχαιολογία. Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Εποχή του Λίθου και Εποχή του Χαλκού. Γενική επισκόπηση (εαρινό εξάμηνο).

Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Α. Γραμμένου, Α. Χασιακού.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ14 (ΚΙΑ 14) Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ. Χ.) (εαρινό εξάμηνο).

Β. Κέπετζη, για τους φοιτητές των οποίων το επώνυμο αρχίζει από Α-Λ.

Σ. Καλοπίση-Βέρτη, για τους φοιτητές των οποίων το επώνυμο αρχίζει

από Μ-Ω.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΜΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο).

Χρ. Κανελλόπουλος.

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

ΙΑ02 (ΜΙΑ 02) Προϊστορική - Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Αρχαιολογία. Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Εποχή του Λίθου και Εποχή του Χαλκού. Γενική επισκόπηση (εαρινό εξάμηνο).

Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Α. Γραμμένου, Α. Χασιακού.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ14 (ΜΙΑ 14) Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ.Χ.) (εαρινό εξάμηνο).

Β. Κέπετζη, 3 ώρες, για τους φοιτητές των οποίων το επώνυμο αρχίζει από Α-Λ.

Σ. Καλοπίση-Βέρτη, 3 ώρες, για τους φοιτητές των οποίων το επώνυμο αρχίζει από Μ-Ω.

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ01 (ΓΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική

Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο).

Χρ. Κανελλόπουλος.

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας, Υμνογραφίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

Υποχρεωτικά

Για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α: Η Τέχνη της Αναγέννησης στην Ευρώπη. Ζωγραφική, Γλυπτική, Χαρακτική, Αρχιτεκτονική στην Ιταλία και στις Κάτω Χώρες. Τάσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί. Εργασίες προαιρετικές* (χειμερινό εξάμηνο).

Ε. Μαυρομιχάλη.

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β': Η Τέχνη του Μπαρόκ στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί (εαρινό εξάμηνο).

Δ. Παυλόπουλος.

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

ΙΑ01.Α Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο).

Χρ. Κανελλόπουλος.

ΙΑ01.Β Ερμηνείες και θεωρίες προσέγγισης των έργων της Τέχνης.

Οι συγγραφείς και η φιλοσοφία τους από το 15ο μέχρι τον 20ό αι.
* (χειμερινό εξάμηνο).

Αθ. Σχινά.

ΙΑ122 Όροι και τάσεις στη Νεότερη Τέχνη (χειμερινό εξάμηνο).

Εργασίες προαιρετικές

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ204 Ευρωπαϊκή Χαρακτική, 15ος-18ος αιώνας. Τάσεις, δημιουργοί, τεχνικές/μέθοδοι (χειμερινό εξάμηνο).

Εργασίες προαιρετικές.

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ205 Ευρωπαϊκή Χαρακτική, 19ος-20ός αιώνας. Τάσεις, δημιουργοί, τεχνικές/μέθοδοι (εαρινό εξάμηνο).

Εργασίες προαιρετικές.

Δ. Παυλόπουλος

Για την Κατεύθυνση Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ01.Α Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο).

Χρ. Κανελλόπουλος.

ΙΑ01.Β Ερμηνείες και θεωρίες προσέγγισης των έργων της Τέχνης.

Οι συγγραφείς και η φιλοσοφία τους από το 15ο μέχρι τον 20ό αι.
(χειμερινό εξάμηνο).

Αθ. Σχινά.

ΙΑ122 Όροι και τάσεις στη Νεότερη Τέχνη (χειμερινό εξάμηνο).

Εργασίες προαιρετικές.

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ204 Ευρωπαϊκή Χαρακτική, 15ος-18ος αιώνας. Τάσεις, δημιουργοί, τεχνικές/μέθοδοι (χειμερινό εξάμηνο).

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ205 Ευρωπαϊκή Χαρακτική, 19ος-20ός αιώνας. Τάσεις, δημιουργοί, τεχνικές/μέθοδοι (εαρινό εξάμηνο).

Εργασίες προαιρετικές.

Δ. Παυλόπουλος

Για τα Τμήματα: Θεατρικών Σπουδών, Μουσικών Σπουδών, Γερμανικής, Αγγλικής και Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ01.Α Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο).

Χρ. Κανελλόπουλος.

ΙΑ01.Β (64861) Ερμηνείες και θεωρίες προσέγγισης των έργων της Τέχνης. Οι συγγραφείς και η φιλοσοφία τους από το 15ο μέχρι τον 20ό αι.* (χειμερινό εξάμηνο).

Αθ. Σχινά

ΙΑ122 Όροι και τάσεις στη Νεότερη Τέχνη (χειμερινό εξάμηνο)

Εργασίες προαιρετικές

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ204 Ευρωπαϊκή Χαρακτική, 15ος-18ος αιώνας. Τάσεις, δημιουργοί, τεχνικές/μέθοδοι (χειμερινό εξάμηνο).

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ205 Ευρωπαϊκή Χαρακτική, 19ος-20ός αιώνας. Τάσεις, δημιουργοί, τεχνικές/μέθοδοι (εαρινό εξάμηνο).

Εργασίες προαιρετικές.

Δ. Παυλόπουλος

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας (σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας (Υποχρεωτικά):
Π 10Φ (ΚΠ01) Αρχαία Ιστορία Α: Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων* (χειμερινό εξάμηνο)
N. Μπιργάλιας

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)
Π 11ΑΤ (ΚΠ02) Αρχαία Ιστορία Β: Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως τον Διοκλητιανό)* (χειμερινό εξάμηνο). Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας και Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας.
Σ. Ανεζίρη

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία * (εαρινό εξάμηνο).
Κ. Νικολάου

Π 20 (ΚΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)
Επιλογή μόνο μεταξύ Νεοελληνικής Φιλολογίας και Νεοελληνικής Ιστορίας.
Σπ. Πλουμίδης

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:
Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)
Π 10Φ (ΜΠ01) Αρχαία Ιστορία Α: Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων* (χειμερινό εξάμηνο).
Επιλογή μόνο μεταξύ Λατινικής Φιλολογίας και Αρχαίας Ιστορίας.
N. Μπιργάλιας

Π 11ΑΤ (ΜΠ02) Αρχαία Ιστορία Β: Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως τον Διοκλητιανό)* (χειμερινό εξάμηνο).

Επιλογή μόνο μεταξύ Ψυχολογίας και Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

Σ. Ανεζίρη

Π 13ΑΤ (ΜΠ03) Βυζαντινή Ιστορία * (εαρινό εξάμηνο).

Κ. Νικολάου

Π 20 (ΜΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο) .

Επιλογή μόνο μεταξύ Γλωσσολογίας και Νεοελληνικής Ιστορίας.

Σπ. Πλουμίδης

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΓΠ01) Αρχαία Ιστορία Α: Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων* (χειμερινό εξάμηνο)

Επιλογή μόνο μεταξύ Λατινικής Φιλολογίας και Αρχαίας Ιστορίας.

Ν. Μπιργάλιας

Π 11ΑΤ (ΓΠ02) Αρχαία Ιστορία Β: Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως τον Διοκλητιανό)* (χειμερινό εξάμηνο)

Επιλογή μόνο μεταξύ Ψυχολογίας και Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

Σ. Ανεζίρη

Π 13ΑΤ (ΓΠ03) Βυζαντινή Ιστορία * (εαρινό εξάμηνο)

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας και Βυζαντινής Ιστορίας.

Κ. Νικολάου

Π 20 (ΓΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Επιλογή μεταξύ Γλωσσολογίας ή Νεοελληνικής Φιλολογίας ή Νεοελληνικής Ιστορίας.

Σπ. Πλουμίδης

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Υποχρεωτικό

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία*: Ιστορία των Κλασικών χρόνων από το πέρας των Μηδικών έως την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου (εαρινό εξάμηνο)

Ζ. Παπακωνσταντίνου

Π 213 Βυζαντινή Ιστορία και Ιστορία Μεσαιωνικής Δύσεως* (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Νικολάου

ΠΑΛΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Υποχρεωτικά

Για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου

Για την Κατεύθυνση Παιδαγωγικής

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου (Α-Λ) και Β. Σειρηνίδου (Μ-Ω)

Για την Κατεύθυνση Ψυχολογίας

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου (Α-Λ) και Β. Σειρηνίδου (Μ-Ω)

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου και Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου

Για το Πρόγραμμα Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* : Ιστορία των Κλασικών χρόνων από το πέρας των Μηδικών έως την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου (εαρινό εξάμηνο)

Ζ. Παπακωνσταντίνου

Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου και Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία * (εαρινό εξάμηνο)

Κ. Νικολάου

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου (Α-Λ) και Β. Σειρηνίδου (Μ-Ω)

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου

Για το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών

Επιλεγόμενα

EI0193 Όψεις Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου (Α-Λ) και Β. Σειρηνίδου (Μ-Ω)

EI10 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου

Για το Τμήμα Γαλλικών Σπουδών

Επιλεγόμενο

64679 Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου (Α-Λ) και Β. Σειρηνίδου (Μ-Ω)

Για το Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ανατολικών Σπουδών

Υποχρεωτικό

70012 Ο Νέος Ελληνισμός υπό την Οθωμανική κυριαρχία* (χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου

Για το Τμήμα Πληροφορικής

Υποχρεωτικό

ΓΠ02 Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (χειμερινό/εαρινό εξάμηνο)

Εν. Χατζηβασιλείου

Παρακαλούνται οι φοιτητές των άλλων Τμημάτων, όταν το μάθημα δεν προσφέρεται σε ιδιαίτερες για το Τμήμα τους ώρες, να δηλώνουν τη συμμετοχή τους στους διδάσκοντες με την έναρξη των μαθημάτων, ανεξάρτητα από την ημερομηνία εγγραφής και δήλωσης στη Γραμματεία. Στην περίπτωση αυτή, ως ανώτατο όριο καθορίζεται ο αριθμός των 150 φοιτητών ανά διδάσκοντα (κατά σειρά προτεραιότητας).

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ

ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Οι σπουδαστές/πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν αντιστοιχία (από ΔΟΑΤΑΠ), θα εξετάζονται αποκλειστικά και μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους, δηλαδή Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο.

Θα αναρτάται ανακοίνωση ορισμού της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας ένα μήνα πριν τις εξετάσεις.

Οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώσουν την συμμετοχή τους στις εξετάσεις ένα μήνα πριν.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Παρακαλούνται οι κκ. φοιτητές, οι οποίοι ζητούν συστατικές επιστολές, να καταθέτουν αίτησή τους με πλήρη στοιχεία στο γραφείο του διδάσκοντος τουλάχιστον ένα μήνα ενωρίτερα.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγών φοιτητών με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ERASMUS), υπάρχει δυνατότητα υποτροφιών, διάρκειας 1-2 εξαμήνων, για τους φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα οι διδακτικές μονάδες και οι βαθμοί, που αποκτώνται στο ξένο πανεπιστήμιο, μεταφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, κατόπιν συνεννοήσεως με τους υπευθύνους συντονιστές, αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή του Τμήματός μας.

Πληροφορίες παρέχονται από τους αρμόδιους συντονιστές.

Συνεργαζόμενα Παν/μια		Υπεύθυνοι Συντονιστές
ΑΥΣΤΡΙΑ		
Graz	έμφαση στην Ιστορία	Ο. Κατσιαρδή-Hering
Βιέννη	έμφαση στην Ιστορία	Μ. Ευθυμίου
Innsbruck	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Ο. Παλαγγιά
	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
ΒΕΛΓΙΟ		
Βρυξέλλες	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ		
Σόφια	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
ΓΑΛΛΙΑ		
Angers	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Μπιργάλιας
Caen Basse Normandie	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου
Grenoble II	έμφαση στην Ιστορία	Π. Βαλαβάνης
		Β. Σειρηνίδου
		Π. Βαλαβάνης
Lille III	έμφαση στην Ιστορία και Αρχ.	Π. Πετρίδης
Marseille I (Aix-en-Provence)	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Ο. Παλαγγιά
	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Σ. Καλοπίση-Βέρτη

Nancy II	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ψωμά
PARIS I (Panthéon - Sorbonne)	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Μ. Παναγιωτίδη
PARIS IV, Sorbonne	έμφαση στη Ιστορία	Σ. Ψωμά
PARIS X, Nanterre	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Μπιργάλιας
PARIS, École Pratique des Hautes Études	μπτχ. Ιστορίας	Κ. Γαρδίκια
PARIS, École Nationale de Chartes	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
Poitiers	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
Reims Champagne-Ardenne	έμφαση στην Περιβαλ. Αρχ.	Λ. Καραλή
Rouen	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Strasbourg II, Marc Bloch	έμφαση στη Βυζαντινή Αρχαιολογία	Π. Πετρίδης
Toulouse, Le Mirail	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
GERMANIA		
Berlin (Humboldt Universität, Freie Universität)	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Γ. Αλευρά
Chemnitz	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Ράπτης
Hamburg	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Hannover	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Heidelberg	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Köln	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Leipzig	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
München	έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Κ. Μπουραζέλης Γ. Αλευρά
	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Σ. Καλοπίση
Münster	έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Κ. Μπουραζέλης Γ. Αλευρά
Tübingen	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίρη Π. Βαλαβάνης
DANIA		
Roskilde	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης

ΕΛΒΕΤΙΑ Βασιλεία Ζυρίχη	έμφαση στην Αρχαιολογία έμφαση στην Ιστορία	Σ. Καλοπίση Κ. Μπουραζέλης
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ Belfast (Queen's University) Cambridge Durham Leicester	έμφαση στην Αρχαιολογία έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Ιστορία	Σ. Καλοπίση Κ. Μπουραζέλης Κ. Μπουραζέλης Κ. Μπουραζέλης
ΙΣΛΑΝΔΙΑ Reykjavik	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
ΙΣΠΑΝΙΑ Barcelona Universitat autonoma de Barcelona Oviedo Salamanca Sevilla Valencia Zaragoza	έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Αρχαιολογία έμφαση στην Αρχαιολογία έμφαση στην Ιστορία μπτχ. Ιστορίας έμφαση στην Περιβ. Αρχ. έμφαση στην Αρχαιολογία	Α. Λιάκος Ε. Μαντζουράνη Ν. Πολυχρονάκου- Σγουρίτσα Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης Κ. Γαρδίκια Λ. Καραλή Ν. Κούρου
ΙΤΑΛΙΑ Bologna Pisa Palermo Milano, Univ. Cattolica Napoli Perugia Roma, La Sapienza	έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Ιστορία μπτχ. Ιστορίας έμφαση στην Αρχαιολογία έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Αρχαιολογία έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης Κ. Γαρδίκια Ε. Μαντζουράνη Κ. Μπουραζέλης Ν. Πολυχρονάκου- Σγουρίτσα Κ. Μπουραζέλης Β. Καραμανωλάκης Ό. Παλαγγιά

Roma, Tor Vergata Venezia	έμφαση στην Κλασ. Αρχ. έμφαση στην Ιστορία	Γ. Αλευρά Α. Λιάκος
ΚΥΠΡΟΣ Λευκωσία	Έμφαση στην Αρχαιολογία	Ν. Κούρου
ΜΑΛΤΑ Malta	έμφαση στην Ιστορία	Ό. Κατσιαρδή-Hering
ΟΛΛΑΝΔΙΑ Groningen	έμφαση στην Ιστορία έμφαση στην Περιβ. Αρχ.	Σ. Ανεζίση Π. Βαλαβάνης Λ. Καραλή
Amsterdam	έμφαση στην Περιβ. Αρχ.	Λ. Καραλή
ΠΟΛΩΝΙΑ Krakow	έμφαση στην Κλασ.Αρχ.	Γ. Αλευρά
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ Minho, Braga I	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης Κ. Γαρδίκας
ISCTE, Lisboa	μπτχ. Ιστορίας	
ΣΟΥΗΔΙΑ Uppsala	έμφαση στην Κλασ.Αρχ.	Γ. Αλευρά
ΤΟΥΡΚΙΑ Αγκυρα	έμφαση στην Αρχαιολογία	Ν. Κούρου
Κωνσταντινούπολη, Bogazici Universitesi	έμφαση στην Ιστορία	Α. Λιάκος
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ Helsinki	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργούν ένα Μονοτμηματικό και δύο Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο εισαγωγής στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και για τους Κανονισμούς αυτών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/metaptyxiakes-spoydes.html>

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό καθώς και βραβεία σε φοιτητές, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό, άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Σε περίπτωση διαγωνισμού τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι προσδιορίζονται με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα του Τμήματος.

Παραθέτουμε πίνακα των υποτροφιών και βραβείων των κληροδοτημάτων με τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές του Τμήματός μας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων - Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, στην οδό Χρ. Λαδά 6.

ΣΠ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε καταγόμενους από το Συρράκο Ιωαννίνων για τη Δημοτική, Μέση, Ανωτέρα και Ανωτάτη Εκπαίδευση. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ: Ενισχύεται ένας σπουδαστής από τις Σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, άπορος, με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία. Γίνεται επιλογή.

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για τη Φιλοσοφική, Ιατρική, Οδοντιατρική και Θεολογική Σχολή όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων σε ομογενείς, κατά προτίμηση από την Κωνσταντινούπολη. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΤΘ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε διδάκτορες ή πτυχιούχους με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) του Πανεπιστημίου Αθηνών για μεταπτυχιακές σπουδές σε Οικονομικές

και Πολιτικές Επιστήμες στην Ευρώπη και στην Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΡΥΚΑ: Δίνονται υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής (μόνον άρρενες), άπορους. Γίνεται διαγωνισμός.

ΚΩΝ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από την Άρτα. Γίνεται διαγωνισμός.

Ι. ΔΕΛΛΙΟΥ ή ΝΑΚΙΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για την τελειοποίηση νέων επιστημόνων σε οποιαδήποτε επιστήμη, εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία.

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ-ΣΤΙΜΣΟΝ: Δίνονται υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γαλλίας και της Ρωσίας σε απόφοιτους των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με κριτήριο την οικονομική τους κατάσταση και το βαθμό του πρώτου έτους και με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δίνεται υποτροφία σε φοιτητή του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από το Μελιγαλά Μεσσηνίας. Γίνεται επιλογή.

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από Ύδρα και Σπέτσες, για μεταπτυχιακές σπουδές σε Νομικές, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες, Ιατρική και Οδοντιατρική, στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΤΡΙΑΝΤ. ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες στους φοιτητές των Θεωρητικών Σχολών όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από τη Μακεδονία. Γίνεται επιλογή.

ΘΕΟΔ. ΜΑΝΟΥΣΗ: Δίνονται υποτροφίες στους φοιτητές όλων των ΑΕΙ της χώρας που κατάγονται από τη Σιάτιστα. Γίνεται επιλογή.

Δίνεται υποτροφία σε έναν πτυχιούχο Φιλολογίας, σε έναν

πτυχιούχο Ιστορίας και Αρχαιολογίας και σε έναν πτυχιούχο Θεολογίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Δυτική Ευρώπη, για μια τριετία. Πρέπει να είναι πρώην υπότροφοι του Κληροδοτήματος.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γίνεται διαγωνισμός.

Σ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από την Ανδρίτσαινα. Γίνεται επιλογή.

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τη Λακωνία και κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδαύρου Λιμηράς. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής που κατάγονται από την Αθήνα και την Ήπειρο. Γίνεται διαγωνισμός.

ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) και «άριστα» στον κλάδο που θα μετεκπαιδευθούν για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΗ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές των ΑΕΙ που κατάγονται από τα Κύθηρα. Γίνεται επιλογή.

Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους των ΑΕΙ, με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον), που κατάγονται από τα Κύθηρα, για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται επιλογή.

Ι. ΣΦΟΓΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε μαθητές γυμνασίου που κατάγονται από την Πορταριά Βόλου.

Δίνονται υποτροφίες σε άπορους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας. Γίνεται διαγωνισμός.

ΓΕΩΡΓ. ΑΡΩΝΗ: Απονέμεται το εισόδημα του καταπιστεύματος σε Έλληνα συγγραφέα, με απόφαση της Συγκλήτου, ο οποίος θα έχει γράψει όχι μυθιστόρημα, αλλά βιβλίο μορφωτικής, θρησκευτικής ή

άλλης φιλοσοφικής φύσεως.

ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΥ: (Κοντείου διαγωνίσματος δωρεά): Προκηρύσσεται διαγωνισμός κάθε δύο χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας φιλολογικού περιεχομένου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΣΚΟΡΟΖΗ: Προκηρύσσεται διαγώνισμα, κάθε πέντε χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας αναφερομένης στις επιστήμες ή στις καλές τέχνες.

ΕΠΑΘΛΟΝ ΠΟΠΗΣ ΜΑΡΗ-ΚΑΜΑΡΑ: Απονέμονται κάθε χρόνο έπαθλα στους καλύτερους σε επίδοση και ήθος σπουδαστές του Πανεπιστημίου.

ΠΑΝΤΙΑ ΡΑΛΛΗ: Απονέμονται κάθε χρόνο βραβεία σε φοιτητές όλων των Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίοι διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδο τους, κατά την κρίση του Πρυτάνεως και της Συγκλήτου.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ: Απονέμεται κάθε χρόνο έπαθλο σε φοιτητή ή φοιτήτρια της Ιατρικής κατά προτίμηση, διαφορετικά της Οδοντιατρικής ή άλλης Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που κατάγεται από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας είτε από το Καρπενήσι είτε από το Μικρό Χωριό, Βούτυρο, Ανάδα, Νόστιμο, Καρίτσα και Δερμάτι.

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίες στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

- α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και
- β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ

με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να

επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Fax: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 6958450861

Ταμείο Αρωγής Φοιτητών

Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, η οποία διοικείται από Επταμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από πέντε μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Αθηνών και δύο εκπροσώπους των φοιτητών.

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και υλική ενίσχυση φοιτητών για την κάλυψη σοβαρών, εκτάκτων αναγκών, που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχιση των σπουδών τους και που δεν μπορούν, κατά την κρίση της Διοικούσας Επιτροπής, να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, όπως: σοβαρές παθήσεις, είδος περίθαλψης που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία, περίθαλψη στο εξωτερικό σε περιπτώσεις πολύ σοβαρών νοσημάτων, παροχή οικονομικού βοηθήματος σε απόρους φοιτητές, οικονομικά επιδόματα σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εξαιτίας οικογενειακών ή οικονομικών πληγμάτων και συμπαράσταση με κάθε τρόπο σε φοιτητές που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία.

Για τη χορήγηση βοηθήματος απαιτούνται η υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και η συνυποβολή δικαιολογητικών (πιστοποιητικά και γνωματεύσεις) στη Γραμματεία του Ταμείου, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, 3^{ος} όροφος, Γραφείο Επιμελητείας, τηλ. 210- 3688221, 3688240, 3688256, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες. Πληροφορίες υπάρχουν επίσης στην ιστοσελίδα: <http://tafpa.uoa.gr>